

Jaarstukken 2023

Stichting Scholengroep Pontes

Stichting Scholengroep Pontes
Postbus 370
4460 AT Goes
e-mail: info@pontes.nl
Website: www.pontes.nl

Inhoud

1.	Voorwoord	4
2.	Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	5
2.1.	Strategisch HRM beleid	5
2.2.	Passend onderwijs	7
2.3	Allocatie van middelen door het bestuur.....	9
2.4	Toetsing en examineren.....	10
2.5	Werkdrukmiddelen	10
2.6	NPO.....	11
3	Visie en besturing	13
3.1	Visie.....	13
3.2	Besturing.....	14
3.2.1	Juridische structuur	14
3.2.2	Interne organisatiestructuur.....	14
3.2.3	Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	16
3.2.4	Onderwijs in de regio	21
3.2.5	Samenstelling College van Bestuur en Raad van Toezicht incl (neven)functies.	21
3.3	Naleving branchecode (Good Governance).....	22
3.4	Verslag Raad van Toezicht	23
3.5	Omgeving	27
4.	Risicomanagement	28
4.1	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	28
4.2	Risicoprofiel	32
5	Bedrijfsvoering	33
5.1	Personeel.....	33
5.3	Financiële positie	39
5.4	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	49

5.5 Duurzaamheid.....	56
6 Toekomstige ontwikkelingen	57
6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein	57
6.1.1 Onderwijs.....	57
6.1.2 Kwaliteitszorg.....	59
6.1.3 Personeel.....	59
6.1.4 Huisvesting	59
6.1.5 Duurzaamheid.....	59
6.2 Continuïteitsparagraaf.....	60
6.2.1 Algemeen.....	60
6.2.2 Personeelskosten.....	61
6.2.3 Verwachte leerlingenaantallen	61
6.2.4 Meerjaren balans	63
7 Tot slot.....	64
Algemeen.....	68
B1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	70
B2 Balans per 31 december 2022 (na baatbestemming)	75
B3 Staat van baten en lasten 2022	77
B5 Toelichting behorende tot de balansactiva	79
B6 toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2020	89
B10 Niet uit de balans blijken rechten en verplichtingen.....	97
C1 controleverklaring	98

Voorwoord

Met trots presenteren wij u het jaarverslag van Stichting Scholengroep Pontes. Een jaarverslag is verplichte kost, maar dat wil niet zeggen dat het een saai, langdradig of onnavolgbaar stuk is. Leesbaarheid is voor ons van groot belang. Daarom letten we op onze woordkeuze, gebruiken we actieve zinnen en voegen we veel beeldmateriaal toe, zoals externe links, afbeeldingen en infographics. In een wereld waar Artificial Intelligence (AI) een steeds grotere rol gaat spelen, kon een klein beetje AI-toverkunst in dit verslag natuurlijk niet ontbreken. Geen zorgen: de teksten en cijfers komen geheel van onze hand, hier kwam geen ChatGPT aan te pas. Maar AI maakt enkele infographics en andere visuele uitingen in dit verslag nog sprekender.

Wat kunt u verwachten in dit jaarverslag?

In dit verslag leggen wij verantwoording af over de door ons geleverde inspanningen en de besteding van middelen. We gaan in op belangrijke ontwikkelingen, financiële uitgaven en resultaten.

In het bestuursverslag geven wij inhoudelijke uitleg over het gevoerde beleid. Daarbij leggen wij (zoveel mogelijk) het verband met onze strategische doelen:

- Wat waren we van plan?
- Wat is er gebeurd? Zijn onze doelen behaald?
- En indien nodig: hoe stellen wij onze plannen en ambities bij?

In hoofdstuk 3.4 treft u het verslag van de Raad van Toezicht. In hoofdstuk 6 lichten wij onze toekomstverwachtingen toe.

De nadere toelichting op de financiële cijfers vindt u in het jaarrekeningdeel. Daar ziet u ook de bestemming van het resultaat en het accountantsverslag.

Hoe is dit verslag tot stand gekomen?

Als leidraad voor het opstellen van dit jaarverslag namen wij:

- De [Richtlijnen voor inrichting van het jaarverslag](#) van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap.
- De [Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving](#) voor het jaarrekeningdeel (de financiële verantwoording).

Wij wensen u leesplezier toe!

Verplichte thema's

Binnen de sector Voortgezet Onderwijs zijn de volgende onderwerpen voorgeschreven als verplichte onderdelen in een jaarverslag:

- Strategisch HRM-beleid
- Passend Onderwijs
- Allocatie van middelen
- Toetsing en examineren
- Werkdrukmiddelen
- Nationaal Programma Onderwijs

2.1. Strategisch HRM beleid

Samen met de andere Zeeuwse scholen (zie figuur 1) werken wij aan de ontwikkeling van een regionaal Strategisch HRM-beleid. We maken gebruik van het scenariomodel van VOION. Dit instrument geeft inzicht in de regionale vraag op langere termijn.

Deelnemende partijen

- 23 po-besturen
- VO Zeeuws Vlaanderen
- Calvijn College
- CSW
- Pontes

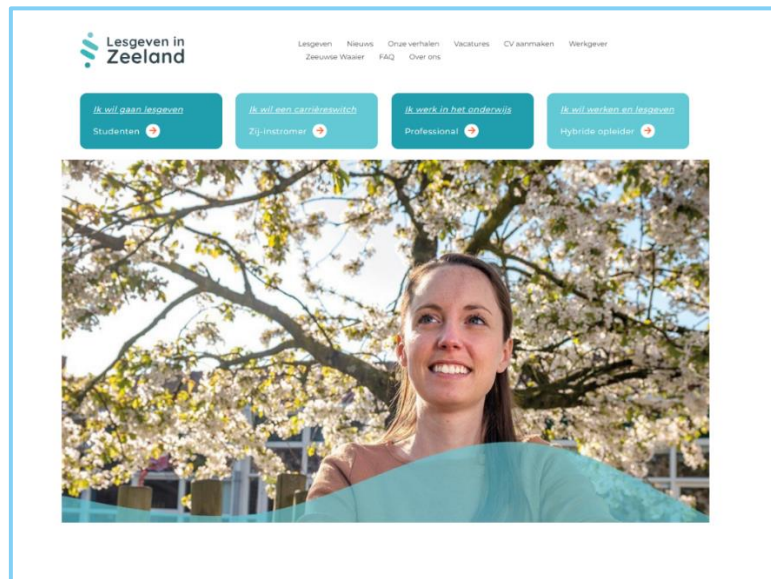

- Ostrea
- Mondia Scholengroep
- Ozeo
- Mbo-opleidingen Zeeland
- Pabo Hogeschool Zeeland
- Zeeuwse academische opleidingsschool ZAOS

Figuur 1: Deelnemende partijen

Regionale samenwerking wordt vormgegeven in "[de Zeeuwse Onderwijsregio](#)" (ZOR) met als doel het lerarentekort terug te dringen. Wij kiezen er bewust voor om zelf de werving en selectie van ons personeel te verzorgen.

Voor werving en selectie van nieuwe docenten is het online platform '[Lesgeven in Zeeland](#)' opgezet. Deze samenwerking betreft het hele Zeeuwse onderwijsveld en ruim 68 besturen nemen hieraan deel.

Figuur 2: Impressie van de website 'Lesgeven in Zeeland'

Ons personeel is het kapitaal van de organisatie. Het is belangrijk om goed personeel te behouden en nieuw, goed functionerend personeel op tijd en langdurig aan ons te binden, zeker in deze tijden van schaarste.

Wat vinden wij belangrijk?

- Leidend voor ons zijn de uitgangspunten van ons Strategisch Beleidsplan. Wij kiezen samen met het personeel een onderwijskundig concept. De vertaling van dit concept naar beleid nemen wij op in het scholingsplan en het (meerjaren)formatieplan. Jaarlijks evalueren wij dit beleid en stellen wij, waar nodig, bij.
- Naast uitgebreide scholingsmogelijkheden bieden wij een Pontesbeurs aan voor het behalen van een eerstegraads bevoegdheid, een tweede bevoegdheid en andere specialistische opleidingen die voor de school van toegevoegde waarde zijn.
- We geven veel aandacht aan het functioneren van onze docenten. In 2023 hebben wij ons aangepaste systeem van functioneren en beoordelen in gebruik genomen. Het systeem is geïntegreerd in het Personeels Informatie Systeem. De focus ligt op de ontwikkeling van onze medewerker. Het systeem is sterk vereenvoudigd, waardoor elke medewerker de aandacht krijgt die hij/zij verdient.

Welke acties ondernemen wij om nieuwe docenten te werven?

- Wij starten tijdig met het formatieproces en zetten de vacatures voor het komende schooljaar in het eerste kwartaal uit. Dankzij het vroegtijdig uitzetten van onze vacatures kunnen we potentiële kandidaten vroeg in het jaar aan ons binden.
- Voor de werving van nieuwe medewerkers gebruiken wij een speciale '[Werken bij'-website](#)'. Op deze website zetten we niet alleen onze vacatures, maar plaatsen we ook [wervingsfilmpjes](#) (waarin kandidaten hun mogelijke collega's leren kennen).
- Op onze [sociale mediakanalen](#) houden we online campagnes.

Deze wijze van werven blijkt succesvol bij het vervullen van onze structurele vacatures. Tijdens de open dagen hebben 45 potentiële kandidaten vrijblijvend een kijkje genomen en de mogelijkheid voor zij instroom verkend.

Figuur 3: Grote opkomst tijdens de open dagen

Het invullen van ad hoc vervangingsvacatures is een stuk lastiger. Hiervoor maken wij regelmatig gebruik van een uitzendbureau.

2.2. Passend onderwijs

De gevolgen van de Wet op het Passend Onderwijs zijn divers en de zorgvraag op de scholen neemt toe. Pontes biedt maatwerkarrangementen, extra ondersteuning en extra aandacht voor hoogbegaafden. Wij hebben in ons *School ondersteuningsplan* vastgelegd welke zorgbehoefte wij kunnen leveren.

Bij de klassensamenstelling kijken wij naar de onderwijskundige behoefte en ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. Zowel de mentor als het zorgondersteuningsteam spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van de leerling. Indien nodig huren wij externe ondersteuning voor de begeleiding in.

Ons uitgangspunt is:

Figuur 4: Het uitgangspunt van Pontes

Lukt dat om wat voor reden dan ook even niet? Dan hebben wij een *interne time out voorziening* op alle locaties. Op het Pieter Zeeman Lyceum werken we met een TOM-klas. Meer over de TOM-klas en andere ondersteuningsvormen op onze scholen lees je [hier](#) (Pieter Zeeman Lyceum) en [hier](#) (Het Goese Lyceum).

Wij werken nauw samen met (en zijn onderdeel van) het [Samenwerkingsverband Passende Voortgezet Onderwijs in de Oosterschelde regio](#) (SPVO). De middelen die wij van het SPVO ontvangen besteden we onder andere aan:

- Facilitering van het zorgteam
- Verkleinen klassen en facilitering mentor
- Scholing
- Ambulante begeleiding
- Specialistische ondersteuning
- Time-outvoorziening

Symbiose programma OdyZee

Een van de doelen van het samenwerkingsverband is daar waar dat kan en gewenst is integratie van VSO en VO. Dit werpt zijn vruchten af: ons symbiose-onderwijs in Goes is een succes. Daarom zijn wij van plan om ons symbiose programma voor de leerlingen van SO/VSO OdyZee uit te breiden. Zij krijgen naast de praktijklessen ook AVO-vakken en buitenschoolse activiteiten aangeboden.

De GO!-klas

In onze 'GO!klas' integreren we het onderwijs van leerlingen van de Sprienke (school voor meervoudig ernstig gehandicapte leerlingen) op Het Goese Lyceum Bergweg. Het Ministerie van Onderwijs kende hiervoor experimenteerruimte toe. Om te kunnen voorzien in de zorgbehoefte van deze circa 20 leerlingen, openden we in het najaar van 2023 een nieuwe ruimte. Deze ruimte heeft verzorgingsruimtes en rustfaciliteiten die de leerlingen van de Sprienke ondersteunen. De voorziening is mogelijk gemaakt door subsidie van de gemeente Goes. [De leerlingen zijn erg enthousiast](#) over de nieuwe ruimte en de GO!-klas.

Figuur 5: Feestelijke opening van de GO!-klas

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters in de Oosterschelderegio neemt iets af: eind 2022 waren er 29 thuiszitters tegen 21 thuiszitters in 2023 (zie figuur 6 en 7). Van deze leerlingen zitten er 3 op scholen van Pontes. Wij verstaan onder thuiszitters leerlingen die langer dan vier weken niet op school komen,

Figuur 6 - Aantal thuiszitters in 2022

Figuur 7 - Aantal thuiszitters in 2023

Dankzij extra aandacht wisten wij het aantal thuiszitters op onze scholen terug te dringen van 10 naar 3 leerlingen. De terugkeer van thuiszitters naar het onderwijs blijft altijd maatwerk. Onze 'thuiszitterslijst' gebruiken we om in gesprek te gaan over de aandachts- en verbeterpunten in de samenwerking tussen het RBL, CJG en SPVO Oosterschelderegio. Voor meer informatie over onze gezamenlijke aanpak bij het terugdringen van het aantal thuiszitters op regionaal niveau verwijzen wij naar het [jaarverslag](#) van het samenwerkingsverband.

2.3 Allocatie van middelen door het bestuur

Ons allocatiemodel sluit aan bij de wijze van financiering. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad stemde in 2022 in met het nieuwe model. Voor de dekking van de kosten van de centrale organisatie wordt 6,3% afgehaald van de reguliere inkomsten per leerling. Zie figuur 8 voor de verdeling van de middelen.

Allocatie middelen		
Soort	Niet naar de locatie	Blijft
Reguliere vergoeding	6,3% voor de dekking kosten centrale organisatie	93,7% naar de locaties
Vergoeding geïsoleerde vestiging		100% naar het Pieter Zeeman Lyceum
Vergoeding vestiging met breed onderwijs aanbod		100% naar het Pieter Zeeman Lyceum
Overgangsbekostiging		60% naar het Goese Lyceum locatie Bergweg 40% naar het Pieter Zeeman Lyceum

Figuur 8 – Allocatie middelen

2.4 Toetsing en examineren

In 2023 zijn er conform de landelijke wet- en regelgeving centraal schriftelijke examens afgenomen. De rectoren zien toe op de handhaving van de procedures. Jaarlijks evalueren wij met betrokkenen het verloop van het examen en stellen indien nodig de procedures bij. Wij scoren met bijna alle afdelingen beter dan de landelijk gemiddelde slagingspercentages. Een prestatie waar we trots op zijn.

2.5 Werkdrukmiddelen

Vanuit het onderwijsakkoord '[Samen voor het beste onderwijs](#)' is door het ministerie geld beschikbaar gesteld om de werkdruk in het onderwijs aan te pakken. Dit budget bestaat uit twee delen: een school eigen deel en een collectief deel.

Het school eigen deel

In overleg met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad bepaalden wij de organisatorische eenheden met een daaraan gekoppeld budget. Per organisatie-eenheid stelden de medewerkers in 2023 een werkdrukverminderingplan op. In overleg met de schoolleiding en werkgroepen per organisatie-eenheid rollen we de komende jaren verder de plannen uit. Van de niet bestede middelen vormen we een bestemmingsreserve (€323.000). Dit bedrag besteden we in 2024.

Het collectieve deel

Dit bestaat voor ons uit:

- Een ophoging van de PB-uren: van 50 naar 90 klokuren per jaar (naar rato van de netto werktijdfactor).
- Voor professionalisering van docenten zijn 16 extra klokuren naar rato van de werktijdfactor toegekend.

In overleg met de medezeggenschapsraad is nieuw PB-beleid bepaald. Wij bieden medewerkers verschillende mogelijkheden om hun PB-uren in te zetten (zie figuur 9).

PB-uren benutten

Wij bieden onze medewerker de kans om

- PB-uren in **de jaartaak** op te nemen
- PB-uren te benutten voor maximaal 2 **vrije dagen**
- **Gespaarde uren** in te zetten voor één of meerdere vrije dagdelen in de week
- Uren op te sparen voor een **langere verlofperiode** (bijvoorbeeld voorafgaand aan het pensioen)

Figuur 9 – Benutten van PB-uren

2.6 NPO

Na de coronapandemie constateerden wij dat het gedrag van leerlingen, ouders en personeel veranderd is. Het weer 'in de pas lopen' c.q. 'terug naar normaal' kost veel moeite. Dat blijkt ook uit de [landelijke monitor](#) van het Ministerie van Onderwijs. Er is een lichte verbetering merkbaar, dankzij de terugkeer naar fysiek onderwijs. Maar nog steeds kampen veel leerlingen met (hardnekkige) mentale problemen en gedragsproblemen. Met extra gelden voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) kunnen scholen deze corona-effecten aanpakken.

Wij monitoren de leerlingen op leerresultaten en sociaal-emotioneel welbevinden. De mentor en de zorgondersteuners spelen hierin een belangrijke rol. Aan de hand van deze resultaten en eventuele aanvullende gesprekken hebben wij per leerling een keuze gemaakt uit ons interventiemenu (zie figuur 10 op de volgende pagina). Op dit menu staan interventies die wetenschappelijk bewezen dan wel aantoonbaar effectief zijn. Het effect van de interventies is moeilijk te meten, wel zien we een lichte verbetering op sociaal-emotioneel vlak (welbevinden). De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad stemt in met de verdeling van de middelen. De medezeggenschapsraden betrekken wij bij de te maken keuzes. Er is binnen Pontes bewust niet gekozen voor "one size fits all".

Nieuwkomers worden extra begeleid bij taal en rekenonderwijs en krijgen extra aandacht van de mentor.

Goed om te weten: voor de uitvoering van deze interventies hebben we geen gebruik gemaakt van de inleen van externen. De bestemmingsreserve NPO-gelden worden tot en met 2025 ingezet of later indien mogelijk.

PONTES INTERVENTIE MENU

EFFECTIEVERE INZET OM KENNIS EN VAARDIGHEDEN BIJ TE SPIJKEREN

ÉÉN OP ÉÉN BEGELEIDING
Inzet van maatwerkuren

INDIVIDUELE INSTRUCTIE
Individuele opdrachten en begeleiding per leerling

INSTRUCTIE IN KLEINE GROEPEN
Extra aandacht voor zittenblijvers en afstromers

LEREN MET MEDELEERLINGEN
Peertutoring

FEEDBACK
Verder ontwikkelen toetsbeleid en inzet formatief evalueren

BEHEERSINGSGERICHT LEREN

SOCIAAL-EMOTIONELE EN FYSIEKE ONTWIKKELINGEN

INTERVENTIES GERICHT OP HET WELBEVINDEN
Leerlijn mentoraat en Qompas, extra ondersteuning in de 'traject op maat klas'.

SPORTIEVE ACTIVITEITEN EN TEAMBUILDING
Samenbindende activiteiten voor alle leerlingen (op de startdag) en aandacht voor groepsdynamiek.

SAMENWERKING
Intensievere samenwerking met de GGD en extra inzet van de jeugdverpleegkundige

CULTUUREDUCATIE

ONTWIKKELING VAN DE EXECUTIEVE FUNCTIES VAN LEERLINGEN

METACOGNITIE EN ZELFREGULEREND LEREN
Leerlijn mentoraat en 'Plenda'

SAMENWERKEND LEREN
Samenbindende activiteiten. Twee leesmomenten in het weekrooster

ICT & MEDIA
ICT-vaardigheden en media wijsheid (in de onderbouw)

(EXTRA) INZET VAN PERSONEEL EN ONDERSTEUNING

KLASSENVERKLEINING
Kleinere klassen

ONDERWIJSASSISTENTEN/INSTRUCTEURS
Ondersteuning van de docent en meer aandacht voor de leerling. Inzet onderwijsassistenten op de leerpleinen. Intervisie-uren en inzet surveillance en vrijwilligers

REBOUND
Opzet van een rebound voorziening

FACILITEITEN EN RANDVOORWAARDEN

INTERVENTIES GERICHT OP FACILITEITEN EN RANDVOORWAARDEN
In 2023 gestart met realisatie van werkplekken en studiecabines voor leerlingen, meer lesruimte en de inrichting van deze ruimtes.

OUDERBETROKKENHEID
Intensief contact met de mentor

DIGITALE TECHNOLOGIE (VOOR AFSTANDSONDERWIJS, VO, FEEDBACK, ETC.)
Onlineslagen.nl voor diverse vakken, vergroten digitale vaardigheden personeel en leerlingen, inzet mr. Chat (digitale ondersteuning op maat)

Figuur 10 – Het Pontes Interventiemenu

3.1 Visie

Onze missie

Wij zijn de logische keuze voor voortgezet onderwijs van leerlingen en ouders vanwege onze kwaliteit, thuisnabij onderwijs en ons onderscheidend aanbod.

Onze visie

Pontes is een continu lerende, openbare onderwijsorganisatie die door excellent onderwijs de talenten uit haar leerlingen haalt. Wij bieden gedifferentieerde onderwijsprogramma's die alle leerlingen uitdagen, inspireren en nieuwsgierig maken naar meer onderwijs. Wij leiden onze leerlingen op tot zelfbewuste jongeren met een maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel (zie figuur 11).

Figuur 11 - Dit is Pontes

Ons strategisch beleidsplan geeft richting en stelt concrete doelen. De kernwaarden bij onze medewerkers om deze doelen te kunnen verwezenlijken zijn:

- Openbaar
- Ambitieuw
- Klantgericht
- In gezamenlijkheid

In 2016 hebben wij ons strategisch beleidsplan definitief vastgesteld en verspreid in de organisatie. Dit richtingbepalend document zetten wij in bij de uitwerking van onze school- en teamplannen. De vertaling van de actiepunten nemen wij mee in onze (meerjaren)begroting. In de kwartaalgesprekken monitoren wij de voortgang en waar nodig stellen wij bij (in het kader van de PDCA-cyclus).

Op 1 januari 2025 gaan scholengroep Pontes en het Ostrea lyceum fuseren. Voor deze nieuwe bestuursorganisatie werken we in 2024 aan:

- Een missie en visie
- De ontwikkeling van een strategisch beleidsplan

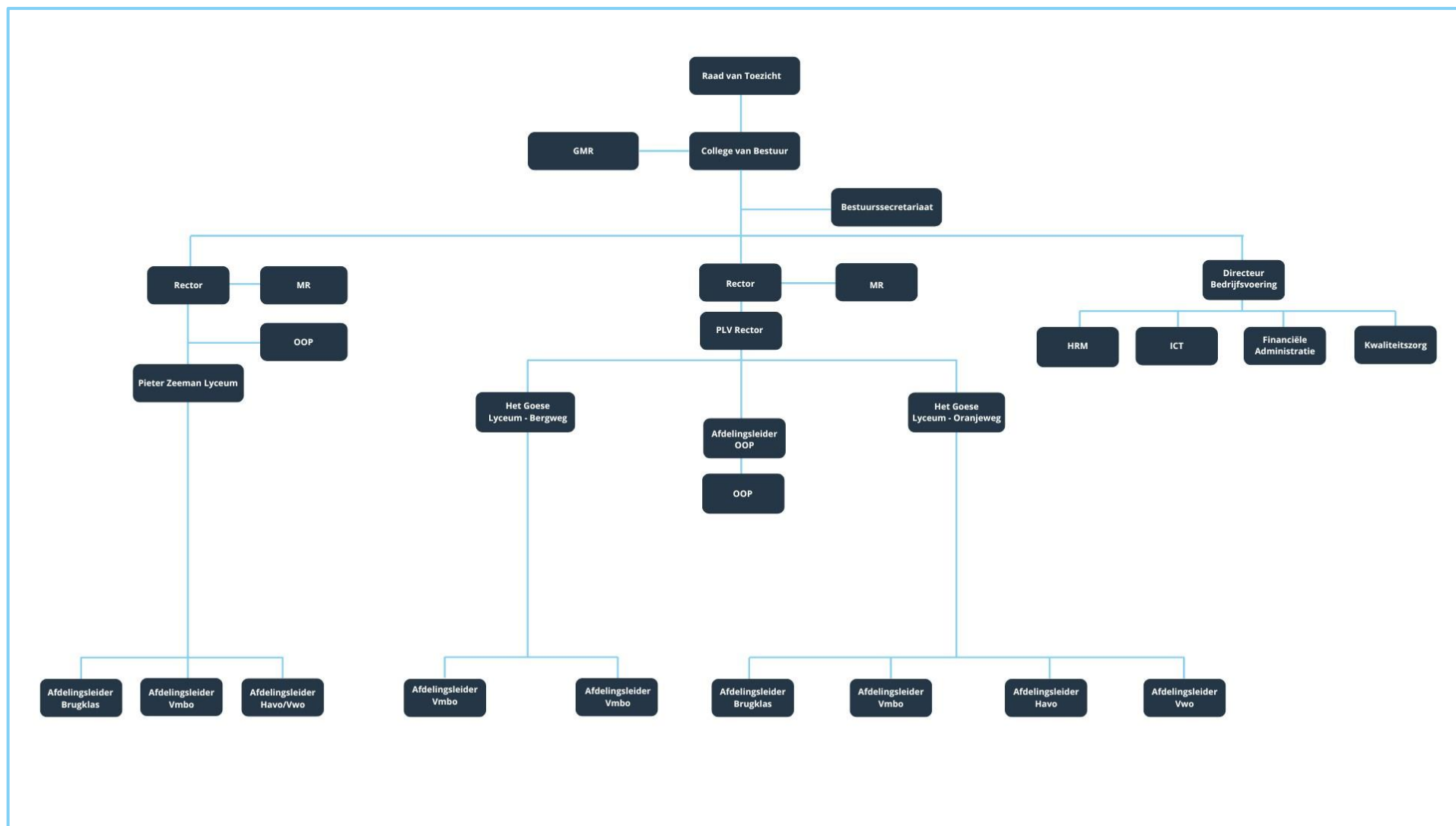
3.2 Besturing

3.2.1 Juridische structuur

De rechtspersoonsvorm is een stichting met de naam: Stichting Scholengroep Pontes, in dit document verder afgekort tot 'Pontes'. De stichting is opgericht in 1999 en gevestigd te Goes. Bij de Kamer van Koophandel is de stichting ingeschreven onder nummer 22043910. Het administratienummer van de stichting bij het Ministerie van OC&W is: 41161. Aan de stichting zijn geen andere partijen verbonden.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

De figuur op de volgende pagina (figuur 12) toont ons organogram (2023).

Figuur 12 - Organogram

Pontes bestaat uit twee scholen (het Pieter Zeeman Lyceum in Zierikzee en Het Goese Lyceum in Goes) en een Centrale Organisatie. Beide scholen worden aangestuurd door een rector. De directeur bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor de Centrale Organisatie. In ons besturingsmodel gaan wij uit van korte lijnen en integrale verantwoordelijkheid van zowel de rectoren als de directeur bedrijfsvoering.

- Met het oog op 'Good Governance' werken wij met een organisatiemodel dat hierop aansluit: het model Raad van Toezicht – College van Bestuur.
- Onze werkwijze sluit aan op de wet 'goed onderwijs en goed bestuur VO' en de code 'Goed Onderwijsbestuur'.
- Ons College van Bestuur kent één lid (en tevens voorzitter).
- De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. Hun namen en (neven)functies zijn opgenomen in hoofdstuk [3.2.5](#).
- In 2023 vergaderde de Raad van Toezicht vijf keer.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Elk jaar presenteren wij voor de zomervakantie onze doelen en aandachtspunten voor het komende schooljaar in onze kaderbrief. Hieronder presenteren wij de doelen van 2023, bespreken wij de uitvoering hiervan en benoemen wij de eventuele bijstelling van het doel voor 2024 (of later).

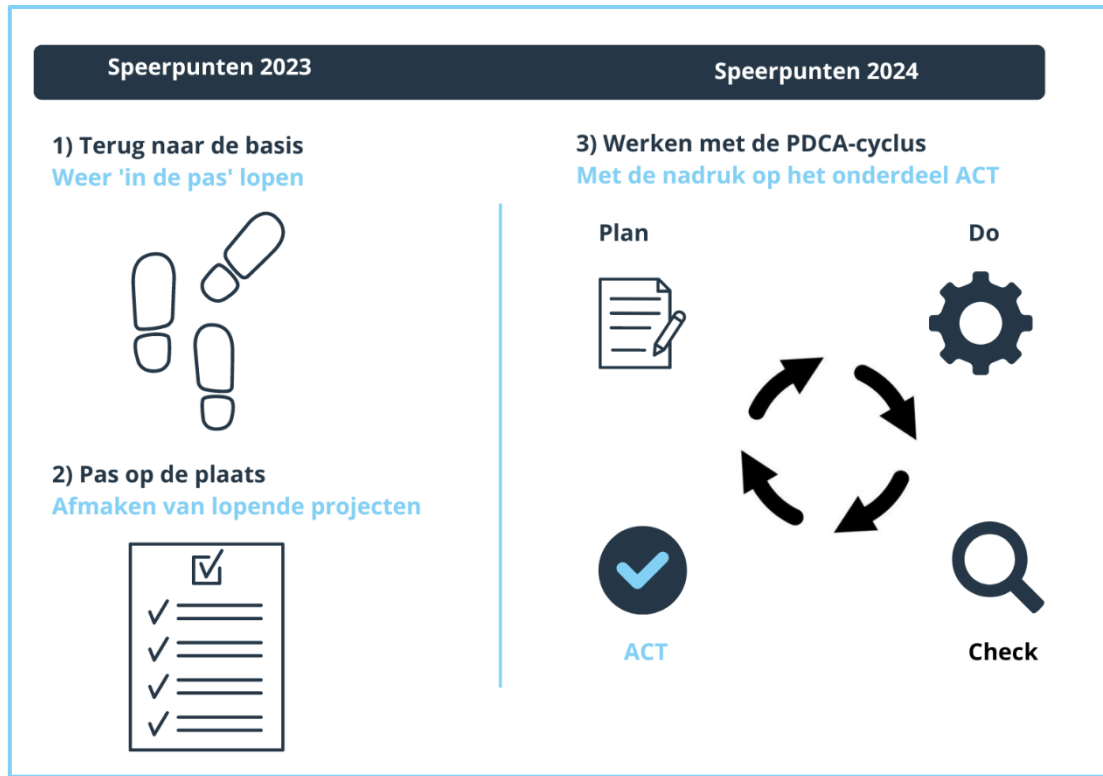
Excellentie

In ons strategisch beleidsplan formuleerden wij ons doel om in 2022 op al onze locaties het predicaat *Excellent* te mogen voeren. De minister van onderwijs heeft per 1 augustus 2023 dit predicaat [afgeschaft](#). Het Goese Lyceum Bergweg heeft [als enige en laatste school in Zeeland](#) dit predicaat nog toegekend gekregen. De school mag zich tot en met 2026 Excellent noemen.

Tabel 1

Doel 2023	Realisatie 2023	Bijstelling 2024 en volgende jaren
Het Goese Lyceum locatie Bergweg heeft een <i>Excellentie</i> aanvraag ingediend	Het predicaat <i>Excellentie</i> is toegekend.	Het doel <i>Excellentie</i> vervalt.
Het doel is in 2023 een predicaat <i>Goed</i> te behalen voor Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg. Het doel tot verkrijgen van het predicaat <i>Excellentie school</i> schuift voor Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg door naar 2025.	In december 2022 kreeg het Goese Lyceum locatie Oranjeweg een <i>Onvoldoende</i> van de onderwijs Inspectie. In 2023 is gewerkt aan de herstelopdracht met goed resultaat. Het voortgangsonderzoek van de onderwijsinspecteur resulteert begin 2024 in een <i>Voldoende</i> .	Het doel <i>Excellentie</i> vervalt.
Het Pieter Zeeman Lyceum streeft naar het predicaat <i>Goed</i> in 2024. De aanvraag voor het behalen van het predicaat <i>Excellentie</i> schuift door naar 2025.	Het onderwijskundig concept is in 2023 doorontwikkeld.	Het doel <i>Excellentie</i> vervalt.

In 2023 is gewerkt aan onderstaande speerpunten: 'terug naar de basis' en 'pas op de plaats'. In 2024 voegen we daar de PDCA-cyclus aan toe. De nadruk ligt daarbij op 'act': het bijsturen van het proces.

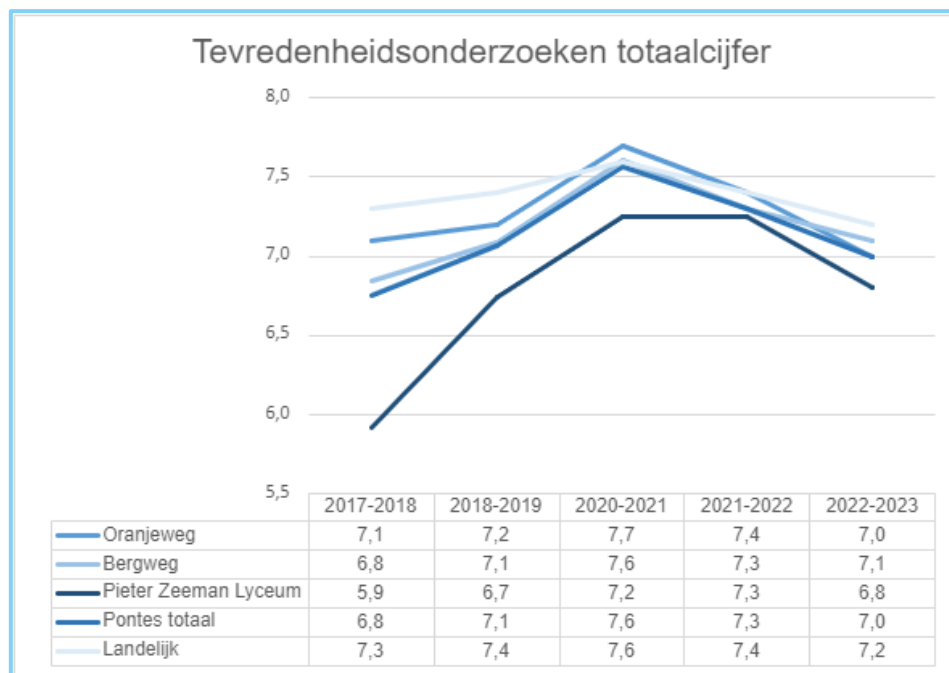

Figuur 13 – Speerpunten 2023 en 2024

Klantgericht

Wij stellen de klant centraal en streven naar klanttevredenheid. Dit komt ook terug in onze kernwaarde: klantgericht. Als KPI stelden wij dat wij op tevredenheidsonderzoeken van leerlingen, ouders en medewerkers gemiddeld een 7 willen scoren. Eind 2023 ligt de klanttevredenheid voor alle locaties gemiddeld genomen op de norm (7,0), maar lager dan het landelijke cijfer (zie figuur 14). Per locatie verschillen de resultaten evenals het deelnamepercentage.

In 2024 willen wij het invullen van de enquêtes vergemakkelijken, om op die manier de deelnamescore te verhogen. Een voorbeeld hiervan is het georganiseerd, klassikaal invullen van de enquêtes door leerlingen. De resultaten van de enquêtes bespreken wij met ouder- en leerlingenraden.

Figuur 14 – Uitslag tevredenheidsonderzoek

De term en kernwaarde 'klantgericht werken' ligt gevoelig in het onderwijs. Toch is het relevant: het roept de vraag op 'voor wie werk je?' en beantwoordt deze vraag ook meteen. Daarom blijven wij met deze kernwaarde en term werken.

Communicatie

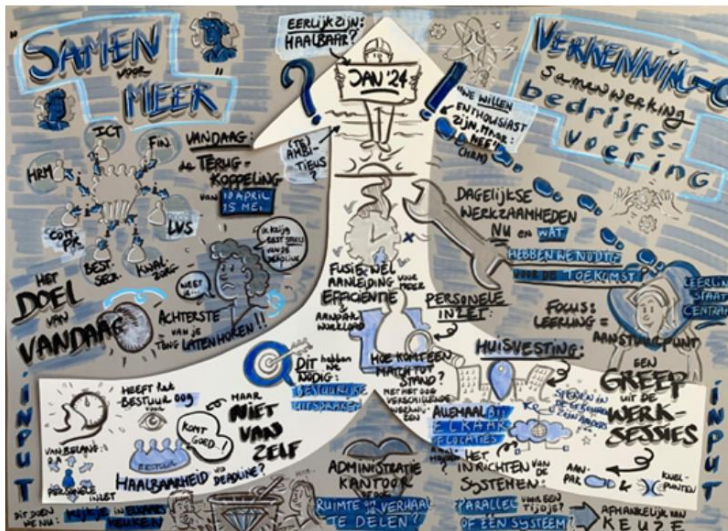
Communicatie is en blijft belangrijk voor Pontes:

- Klankbordgroepen van ouders en leerlingen zijn in 2023 geraadpleegd. Hun feedback is voor ons van groot belang.
- De rol van mentor bij directe communicatie tussen leerling en ouders is van groot belang. Wij blijven investeren in versterkt mentoraat.
- We organiseren ouderavonden.
- We informeren ouders en leerlingen via digitale nieuwsbrieven.
- We informeren ouders en leerlingen over de fusie.

Uniformering ondersteunende processen

De centraal aangestuurde processen zijn op alle locaties uniform. Belangrijke zaken:

- In 2023 en 2024 werken we aan de integratie van de stafdiensten van Ostrea en Pontes.
- Personeelsleden van beide organisaties zijn betrokken bij de opzet van de afdelingen voor de nieuwe fusie-organisatie.
- Personeelsleden geven input voor de inkoop van nieuwe systemen en de inrichting hiervan.

Figuur 15 Een impressie van de werksessies met medewerkers van Pontes en Ostrea (2023)

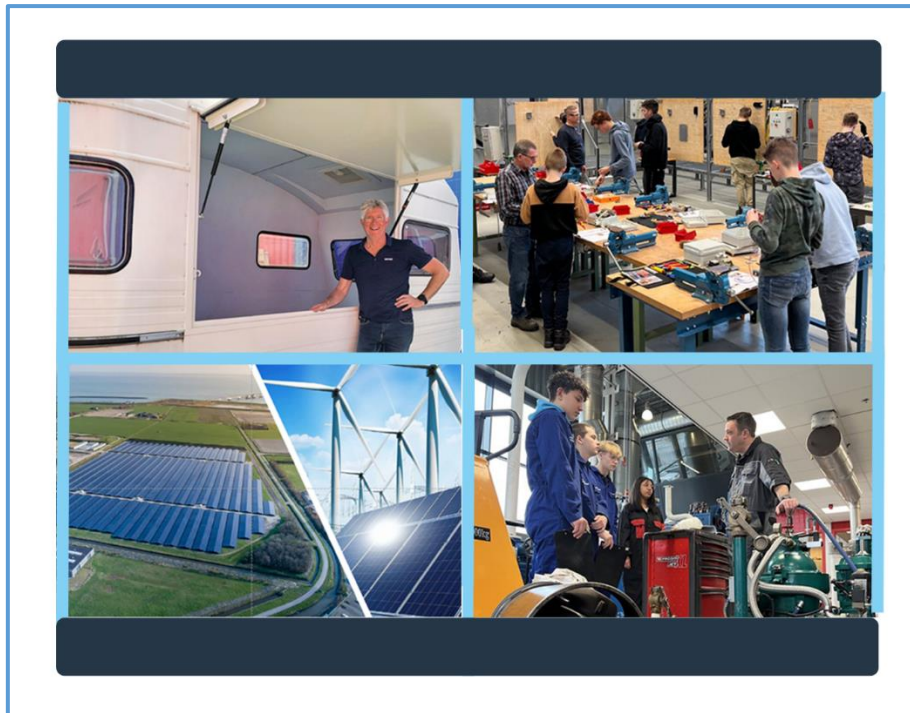
Wij bieden een zo breed mogelijk aanbod en thuisnabij onderwijs

De subsidie ‘aankpak hoogbegaafdheid’ is een driejarige subsidie die financieel via ‘het Samenwerkingsverband’ loopt tot medio 2023. Deze subsidie draagt bij aan de ontwikkeling van het onderwijs voor hoogbegaafden. Op Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg en op het Pieter Zeeman Lyceum zetten wij deze gelden in voor de ontwikkeling van een programma voor deze leerlingen en scholing van onze docenten. Eind 2023 zijn opnieuw hoogbegaafdheidssubsidies toegekend aan het Samenwerkingsverband. Hierdoor kunnen wij deze leerlingen blijven voorzien van extra ondersteuning en delen wij in de opgedane kennis en expertise.

In de Oosterschelderegio willen we het techniek onderwijs innovatiever en aantrekkelijker maken. Daarom nemen wij (samen met het mbo en het bedrijfsleven) deel aan het project [Sterk Techniek Onderwijs](#). De uitvoering van dit project verloopt in onze regio en binnen Pontes volgens planning.

Hieronder delen wij graag enkele mooie resultaten:

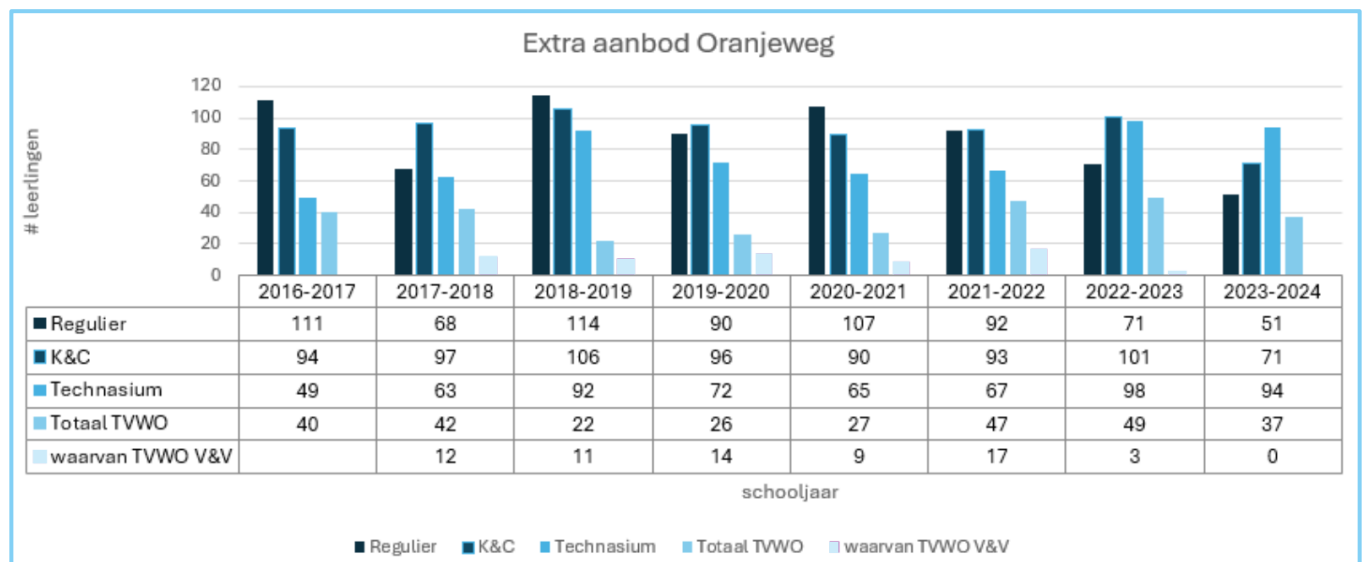
- In 2023 maakten de leerlingen een innovatieve, multifunctionele [techniectruck](#).
- In 2023 werd het [interactieve programma](#) voor het keuzevak zorgtechnologie opgeleverd. Deze cross-over (wat staat voor het toepassen van techniek bij andere schoolprofielen) werkt met behulp van VR-brillen (virtual reality). Benieuwd? Bekijk hier [een simulatie](#).
- Om het enthousiasme voor de praktijk aan te wakkeren bij onze leerlingen gingen wij in 2023 op [excursies](#), werkten we mee aan een [tv-programma](#), ontwikkelden we een nieuw keuze vak ('[Maritieme techniek](#)') en ontwikkelden we samen met het bedrijfsleven het keuze vak [duurzame energie](#).

Figuur 16 – Bestedingsdoelen projectgelden Sterk Techniek Onderwijs

Wij werken aan inclusie van vso-leerlingen die dat aankunnen (zie ook [hoofdstuk 2.2](#) voor meer informatie).

Uit de deelnamepercentages blijkt dat het aanbieden van speciaal aanbod gretig aftrek vindt bij onze leerlingen. De ingezette strategie om ons hierin te onderscheiden, zullen wij dan ook in 2024 (en de daaropvolgende jaren) voortzetten.

Figuur 17 – Verdeling aantal leerlingen over regulier onderwijs, K&C, Technasium, TVWO en TVWO V&V

3.2.4 Onderwijs in de regio

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Oosterschelderegio

Wij nemen actief deel in het Samenwerkingsverband:

- Onze directeur Bedrijfsvoering is penningmeester in het bestuur
- Onze bestuurder is voorzitter van de Algemene Ledenvergadering (ALV).

Voor de activiteiten van het Samenwerkingsverband verwijzen we naar [hoofdstuk 2](#) en het jaarverslag van het Samenwerkingsverband.

Bestuurlijke samenwerking Ostrea

In 2023 is, met instemming van de Raden van Toezicht en de Medezeggenschapraden, besloten om met ingang van 1 januari 2025 te fuseren met Ostrea. De fusie-effectrapportage is in 2023 aan het Ministerie van Onderwijs/DUO aangeboden. Begin 2024 ontvingen wij groen licht van DUO.

Het jaar 2024 staat in het teken van de harmonisatie en voorbereiding van de oprichting en vormgeving van de nieuwe stichting. Voor de ontwikkeling van 'één VMBO (BKG) Goes' is een kwartiermaker aangesteld. Ook komt er in 2024 een nieuwe directeur voor het vmbo-cluster.

3.2.5 Samenstelling College van Bestuur en Raad van Toezicht inclusief de (neven)functies.

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie
Dhr. ir. K.G. Terlage	Voorzitter College van Bestuur Stichting Scholengroep Pontes	• Voorzitter Algemene Ledenvergadering Samenwerkingsverband Oosterschelde regio (onbezoldigd) • Voorzitter RvT Cultuurkwadraat (bezoldigd) • Lid algemeen bestuur Huis van de Techniek (onbezoldigd) • Lid regiobestuur Zuid-West Nederland van de VO-raad (onbezoldigd) • Lid bestuur stichting Scholierenvervoer Zeeland (onbezoldigd) • Lid stuurgroep Sterk Techniek Onderwijs Zeeland (onbezoldigd) • Voorzitter bestuur Diensten Centrum Onderwijs (onbezoldigd)

Tabel 2: College van Bestuur en Raad van Toezicht

Naam	Functie RvT Pontes	Hoofdfunctie	Nevenfunctie
Dhr. S. Verheul Aangetreden: 2017 Herbenoemd: 2021 Moment van aftreden: 2025	Voorzitter	Lid College van Bestuur Leo Kanner Onderwijsgroep	Voortvloeiend uit hoofdfunctie: - Lid deelnemersraad in vijf swv's - Lid algemeen (toezichthoudend) bestuur in één swv
Dhr. M.M.C.J. Suijkerbuijk Aangetreden: 2016 Herbenoemd: 2020 Moment van aftreden: 2024	Vice-voorzitter	Zelfstandig re-integratieadviseur, DGA Eye Four you	Lid van de Raad van Toezicht van de thuiszorg Matilda
Mw. M.A.F. Nobels MEM MBA MCC Aangetreden: 2017 Herbenoemd: 2021 Moment van aftreden: 2025	Lid	Bestuurder, ontwikkelaar, trainer en coach	- Voorzitter Catharina Nu - Voorzitter Raad van Toezicht van Nimeto - Voorzitter bestuur Polymorf
Dhr. dr. J. Naafs Aangetreden: 2017 Herbenoemd: 2021 Moment van aftreden: 2025	Lid	Adviseur en toezichthouder zorg en onderwijs (NRC)	
Dhr. E. Roijers Aangetreden: 2018 Herbenoemd: 2022 Moment van aftreden: 2026	Lid	Interim bestuurder	- Voorzitter Belanghebbendenorgaan Pensioenfonds Stap - Voorzitter Raad van Toezicht POZV - Docent LOI - Moderator HR Directors bij CV Connect - Lid bestuur Diabeter Foundation - Voorzitter commissie Werkgeverschap NVTZ

Vervolg tabel 2: College van Bestuur en Raad van Toezicht

3.3 Naleving branchecode (Good Governance)

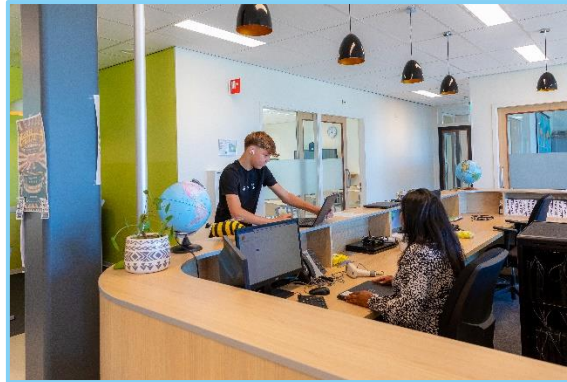
Onze scholen staan midden in de samenleving en onze stakeholders vallen in diverse doelgroepen. Het afleggen van verantwoording en het informeren over nieuwe ontwikkelingen gaat dan ook via diverse kanalen. De betrokkenheid en inbreng van ouders en leerlingen vinden wij zeer waardevol voor onze organisatie. Daarom zijn wij structureel met hen in overleg.

- Onze leerlingen verenigen zich in leerlingenraden. De rectoren raadplegen en informeren deze leerlingenraden regelmatig.
- De ouderraden en aparte klankbordgroepen overleggen diverse keren per jaar met de rectoren.
- De Voorzitter van het College van Bestuur voert jaarlijks gesprekken met verschillende groepen leerlingen op alle locaties. Daarnaast sluit hij één keer per jaar aan bij de overleggen met de ouderraden.

In de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) worden school-overstijgende onderwerpen besproken en afgestemd met de bestuurder. Daarnaast zijn er twee medezeggenschapsraden. Daar worden locatie gebonden onderwerpen in behandeld. Wij streven ernaar dat één keer per jaar de GMR en de Raad van Toezicht gezamenlijk vergaderen. Het doel van deze vergadering is informeel overleg.

Wij overleggen periodiek met de wethouders van de Gemeente Goes en de Gemeente Schouwen-Duiveland. Daarnaast overleggen wij regelmatig met de basisscholen (met of zonder Lokaal Educatieve Agenda), collega VO/mbo/hbo bestuurders en schoolleiders, het bedrijfsleven en de provinciale bestuurders.

Tijdens het Zeeuwse Bestuurdersoverleg (ZBO) wisselen bestuurders van de gehele onderwijskolom in Zeeland zes keer per jaar informatie uit met andere partijen uit het Zeeuwse onderwijs. We bespreken bestuurlijke onderwijsontwikkelingen en kijken of initiatieven gezamenlijk ontwikkeld kunnen of moeten worden. Jaarlijks stemmen we af met het vervolgonderwijs op mbo-, hbo- en wo-niveau. Maar er is ook incidenteel overleg over specifieke onderwerpen. We bespreken vormen van onderlinge samenwerking en de mogelijkheden tot verbetering van de onderwijskundige aansluiting op elkaar.

3.4 Verslag Raad van Toezicht

Algemeen

We gaan alweer richting het licht, 2023 ligt inmiddels een tijd achter ons. Een jaar dat in het teken stond van onderwijskwaliteit, uitbreiding in Zierikzee en de samenwerking met Ostrea.

De Raden van Toezicht van Pontes en Ostrea zijn in 2023 diverse malen bij elkaar geweest om elkaar te leren kennen en te spreken over de bestuurlijke fusie. Er is ook een plan van aanpak opgesteld om de taken die de beide Raden hebben in 2024 goed te laten verlopen. Over bepaalde zaken zullen beide Raden uitspraken moeten doen en beide raden moeten zich omvormen tot één Raad van Toezicht in 2025.

Wat betreft de weg naar instemming op de fusie is er door beide besturen en de medezeggenschapsraden veel werk verzet en veel tijd gestoken in het begrijpen van elkaar. Dat is een goed proces geweest, niet altijd makkelijk, wel altijd heel professioneel.

De commissie onderwijskwaliteit heeft Het Goese Lyceum aan de Oranjeweg en het Pieter Zeeman Lyceum bezocht. We hebben als Raad de eerste stappen gezet om de commissie onderwijskwaliteit te positioneren binnen de organisatie. Dat zal in 2024 meer handen en voeten krijgen.

De auditcommissie heeft, net zoals in de voorgaande jaren, weer tijdig en volledig haar adviezen voorbereid voorafgaand aan de vergadering van de Raad van Toezicht. Op deze manier is de Raad in staat gesteld om onder andere goedkeuring te verlenen aan de begroting, de jaarrekening en bouwzaken.

Overleg medezeggenschap

De Raad van Toezicht is éénmaal samengekomen met de GMR.

Verslag commissie HR en Kwaliteit

Om vanuit de Raad van Toezicht zo gericht mogelijk aandacht te kunnen geven aan de kwaliteit van onderwijs is besloten over te gaan tot de instelling van een commissie 'HR en Kwaliteit'. Net als de Auditcommissie fungeert deze commissie als een vooruitgeschoven post van de Raad en wordt de Raad door hen geïnformeerd en geadviseerd.

De werkwijze van de commissie is beschreven in een reglement dat door de Raad van Toezicht in overleg met de bestuurder is vastgesteld. Kwaliteit van onderwijs hangt onverbrekkelijk samen met de wijze waarop medewerkers functioneren. In die zin richt de commissie zich ook op het HR-beleid van de organisatie. De commissie verkeert nog in een opstartfase. Er wordt gewerkt aan een structuur en een vaste agenda.

In het afgelopen jaar en in 2022 heeft de commissie 'Onderwijs en Kwaliteit' met veel interesse de ontwikkelingen binnen Scholengroep Pontes gevolgd. Tijdens de werkbezoeken aan de locaties Oranjeweg, Bergweg en het Pieter Zeeman Lyceum waren zij getuige van de inspirerende onderwijsinnovaties en de krachtige leergemeenschappen die onder leiding staan van de respectievelijke rectoren. Deze ervaringen hebben niet alleen de kennis verrijkt, maar ook het vertrouwen versterkt in de richting die we samen inslaan. De commissie is erkentelijk voor de openheid en het enthousiasme waarmee de rectoren hen hebben ontvangen en het reilen en zeilen van hun scholen met hen hebben gedeeld. Hun toewijding aan kwaliteitsonderwijs en de ontwikkeling van elke leerling is een bron van inspiratie. De commissie kijkt ernaar uit deze samenwerking in de komende jaren verder uit te bouwen.

De commissie is vooral onder de indruk van de strategische focus op samenwerking, onderzoek, en eigenaarschap, die cruciaal zijn voor het realiseren van uitdagend en betekenisvol onderwijs. De aanstaande fusie met Ostrea biedt nieuwe kansen voor het delen van zogenaamde *best practices* en het verder versterken van de onderwijskwaliteit.

Voor de komende jaren is het de intentie van de commissie 'HR en Kwaliteit' deze bezoeken voort te zetten en verder uit te bouwen, om zo nog meer inzicht te krijgen in de diverse onderwijsmethoden en de implementatie van kwaliteitsverbeteringen binnen Scholengroep Pontes. Dit stelt hen in staat bij vragen uit de organisatie gericht advies te geven en ondersteuning te bieden, met als uiteindelijke doel het onderwijs binnen de scholengroep naar een hoger niveau te tillen.

Verslag auditcommissie

De Auditcommissie is in 2023 zeven keer bijeengewees. De voornaamste onderwerpen van bespreking waren:

- Inventarisatie van de risico's in relatie tot de Meerjarenraming (Risicomonitor Onderwijs). Met name aandacht voor de risico's op strategisch vlak en de te nemen maatregelen en verbeteracties. Tevens inventarisatie van de risico's, afgezet tegen de voorzieningen, zekerheden en regelgeving.
- Planning m.b.t. de leerlingengroei. Consequenties voor de personele formatie die binnen de begrotingsruimte moet blijven.
- Buffers/voorzieningen. Peil is volgens de accountant op orde, maar niet alle risico's zijn af te dekken.
- Financiële Meerjarenraming 2023 t/m 2027. Duidelijke blik naar voren herkenbaar in relatie tot de inhoud. Positief advies afgegeven voor de Raad van Toezicht.
- Accountantsverslag bij de Jaarverslaggeving 2022, (Financieel) Jaarverslag 2022 en Jaarstukken 2022. Positief verslag van de accountant (ter vergadering aanwezig). Geen zaken geconstateerd die decharge van de bestuurder in de weg stonden.
- Capaciteitsproblematiek/huisvesting. Speciale aandacht voor de uitbreiding van het Pieter Zeeman Lyceum (met name de financieringskant en eventuele risico's). Tevens beoordeling bouwteamovereenkomst en de rol/positie van het bouwbedrijf.
- Managementrapportages. Met daarin financiële stand van zaken, leerling gegevens (slagingspercentages/examenresultaten, zittenblijvers) en HRM-gegevens (o.a. ziekteverzuim).
- Financiën (VO) 2022 uit Vensters (zowel voor Pontes als voor Ostrea).

- Begroting 2024. Begroting sluit positief. Speciaal aandacht voor de inzet van de NPO-gelden. Positief advies afgegeven voor de Raad van Toezicht.
- Benchmark VO 2022. Pontes doet het in vergelijking goed.
- Rapportage van de accountant inzake voorgenomen fusie Pontes Ostrea. Met een aantal financiële vergelijkingen, analyses en adviezen inzake wet- en regelgeving. Een en ander heeft niet geleid tot geheel nieuwe opvattingen bij de Commissie.

Professionalisering Raad van Toezicht

De voorzitter heeft een module gevolgd bij Tias School for Business and Society over cybersecurity. In deze module werd de rol van de Raad van Toezicht aangaande digitale veiligheid verdiept. Welke vragen moet je stellen? Waar moet je zicht op hebben?

In 2024 zullen wij binnen de Raad de behoefte aan formele scholing inventariseren en aanmoedigen.

De auditcommissie heeft in 2023 overleg gevoerd met het bestuur en de directeur bedrijfsvoering over de begroting, jaarrekening, managementrapportages en natuurlijk de inzet en uitnutting van de NPO-gelden.

De auditcommissie heeft de Raad voorzien van adviezen als het gaat om goedkeuren van:

- De kaderbrief
- De begroting 2023
- De jaarrekening 2021
- Treasurystatuut
- Financiële meerjarenraming

Een van de taken van de Raad van Toezicht is het toezichthouden op de doelmatige en rechtmatige inzet van de middelen. Dat doet zij door inhoudelijk kennis te nemen van de onderwijskundige ambities. Deze ambities zijn vertaald in jaarplannen en een kaderbrief. Het verbinden aan inhoud van financiën zegt iets over de doelmatige inzet van middelen. De verantwoording in het bestuursverslag en de jaarrekening over het afgelopen kalenderjaar is een belangrijke en wettelijke bron van informatie.

Samenstelling en beloning Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Pontes telt minimaal drie leden en kent geen maximum. De beloning van de leden van de Raad is terug te vinden in de jaarrekening. In 2023 vonden geen wijzigingen plaats in de samenstelling van de Raad. De nevenfuncties van de leden van de Raad zijn terug te vinden onder punt 3.2.5 van dit document.

Activiteiten en belangrijke gespreksonderwerpen

De Raad van Toezicht heeft samen met het bestuur een jaarplanning gemaakt. De jaarplanning geeft de cyclus aan van zaken die in een bepaalde periode in het kalenderjaar in de Raad aan bod moeten komen. Deze jaarplanning hebben we als bestuur en Raad volledig kunnen doorlopen.

Belangrijke onderwerpen van gesprek voor de Raad in 2023 waren:

- NPO-middelen
- Nieuwbouw Pieter Zeeman Lyceum
- Samenwerking met Ostrea
- Verbetertraject Het Goese Lyceum, locatie Oranjeweg
- Begroting plus kaderbrief
- Jaarverslag 2022
- Examenresultaten
- HR-zaken als bevoegdheden, verzuim, lerarentekort, welbevinden
- Inzet en werkwijze commissie onderwijs en kwaliteit

Vergaderingen

De Raad van Toezicht kwam in het verslagjaar 2023 vijf keer regulier bijeen. De Raad ziet toe op de naleving van wettelijke verplichtingen en de code goed bestuur. Vóór elke vergadering neemt de Raad van Toezicht de tijd om onderling zaken te bespreken zonder aanwezigheid van de bestuurder.

Commissies

De Raad kent de volgende commissies:

- Remuneratiecommissie
- Auditcommissie (financiën)
- Commissie onderwijs en kwaliteit

Goedkeuring en vaststelling

Conform de jaarcyclus zijn de stukken besproken waar de Raad van Toezicht goedkeuring aan moet geven.

De Raad van Toezicht is belast met toezicht op de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen die de organisatie ontvangt vanuit het rijk (publiek geld). Belangrijk daarbij is dat de inhoud leidend is en de middelen volgend zijn. Bij de toetsing op de doelmatige besteding van middelen, wordt dus het strategische beleidskader als uitgangspunt gehanteerd. De inhoudelijke plannen zijn een belangrijke onderlegger voor de begroting en de meerjarenraming.

In de kaderbrief en de begroting worden doelen en acties nader uitgewerkt. De check op de uitvoering van de plannen en dus de besteding van middelen vindt plaats via het jaarverslag en de managementrapportages.

Wij benoemen de accountant in principe voor een periode van vijf jaar. Deze werkt vanuit het onderwijscontroleprotocol. De administratieve organisatie en processen, het procuratieschema en naleving van de mandaatregeling zijn onderdeel van de controle. Grote afwijkingen ten opzichte van de goedgekeurde begroting worden beoordeeld en indien nodig gerapporteerd.

- Ten behoeve van de vaststelling is de jaarrekening en het (externe) jaarverslag behandeld.
- De accountant heeft hieraan voorafgaand de jaarrekening en de managementletter besproken met de auditcommissie en toegelicht in de vergadering van de Raad van Toezicht.

Tabel 3 toont de belangrijkste besluiten en goedkeuringen in 2023.

Belangrijkste besluiten en goedkeuringen in 2023		
28-3-2023	3.2	De RvT keurt de meerjarenraming goed
28-3-2023	3.5	De RvT stemt in met de aanpassingen in de acte van eigendom van het PZL
22-5-2023	3.3	De RvT keurt de jaarrekening 2022 goed
19-12-2023	3.2	De RvT keurt de begroting 2024 goed
19-12-2023	3.4	De RvT stemt in met de memo onderwijshuisvesting
19-12-2023	3.5	De RvT stemt in met optie nummer 2 uit de memostelselwijziging MOP
19-12-2023	5.4	De RvT stemt in met de honorering voor 2023

Tabel 3

Ook in 2023 hebben we onze toezichthoudende taak als Raad vooral online uitgevoerd.

Namens de raad van toezicht,
Goes, april 2024

Sander Verheul
Voorzitter raad van toezicht

3.5 Omgeving

Klachten

In 2023 kwamen er twee klachten binnen. De aard van deze klachten was dusdanig dat ze door het College van Bestuur, conform de klachtenprocedure, zijn afgehandeld.

Internationalisering

Op Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg werken we intensief samen met scholen in Baskenland, Finland, Frankrijk, Slovenië en Duitsland. Alle uitwisselingen hebben dit jaar (voor het eerst sinds de coronapandemie) ook daadwerkelijk plaatsgevonden. Leerlingen hebben over en weer gelogeerd in gastgezinnen en op deze manier écht kennisgemaakt met andere gewoontes en culturen. Ook ouders die bereid waren als gastgezin te fungeren, hebben de bijzondere waarde van de uitwisseling ervaren en onderstreept.

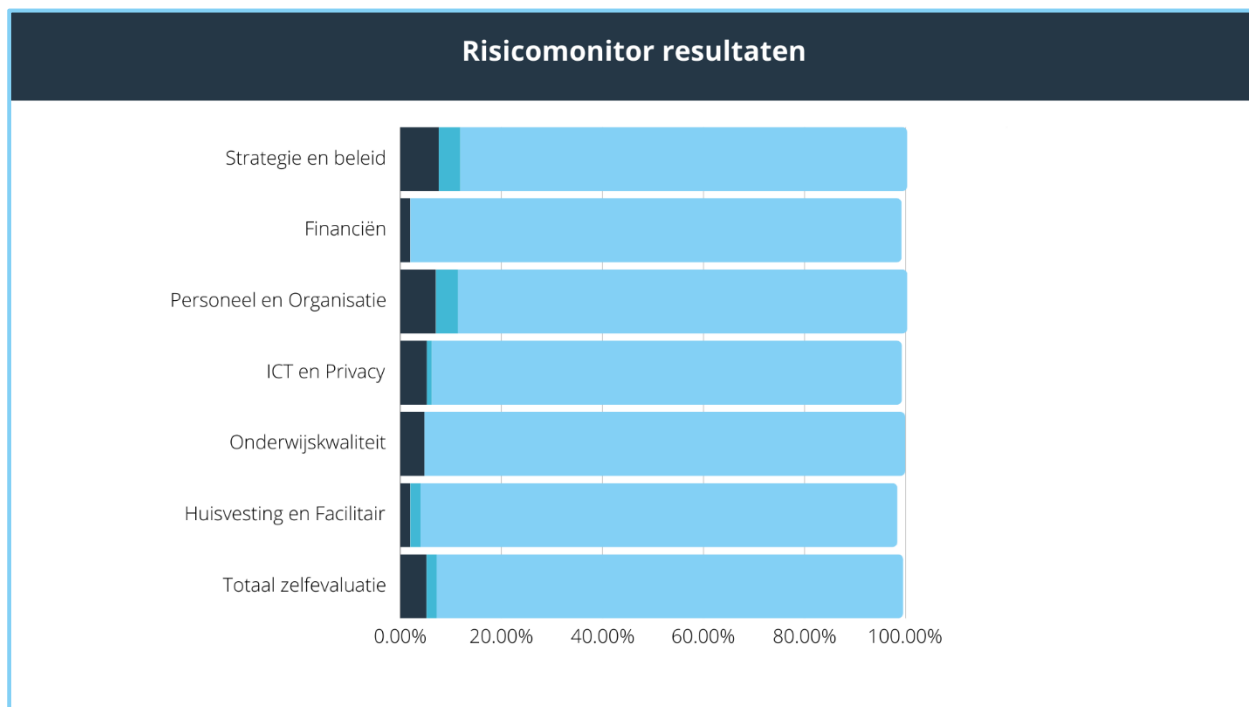

Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Begin 2024 hebben wij de risico's heroverwogen. Wij gebruiken hiervoor het zelfevaluatie instrument risico monitor – en de impactanalyse van Risk Changer.

Figuur 18 - Risicomonitor

Per deelgebied doorliepen verschillende betrokkenen de uitgebreide vragenlijsten. We brachten de impact én de verbeteracties in kaart. Een schatting van de gevolgen in euro's is onderdeel van het rapport.

In de tabellen op de volgende pagina's sommen wij de grootste risico's met de bijbehorende beheersmaatregelen op.

Tabel 4

Risico	Kans	Beheersmaatregel	Gevolg	Toelichting t.o.v. de status vorig jaar
<i>Strategie en beleid</i>				
Overheidsmaatregelen die de financiën van de stichting direct of indirect aantasten (bijvoorbeeld cao-afspraken).	Groot	Agenderen bij de VO-raad, onderwijsinspectie, vakbonden e.o., andere platforms.	Groot	Het gevolg is 'groot'. Dit komt door de veranderende politieke situatie in combinatie met onvoorspelbaarheid van de huidige minister van Onderwijs.
Risico te weinig draagvlak voor samenwerking met Ostrea.		Het besluit om te fuseren is in 2023 genomen.		Dit risico vervalt.
Afnemend leerlingaantal waardoor het aanbod onder druk komt en we geen passende formatie hebben (te veel docenten of niet de juiste kwaliteit).	Klein	De fusie met Ostrea leidt tot de vorming van één vmbo Goes. Hierdoor vangen we de schommeling bij deze groep leerlingen binnen de organisatorische eenheid op. In 2024 stellen we een directeur aan die één vmbo gaat vormgeven samen met de afdelingsleiders. Voor het in stand houden van het onderwijs en een breed aanbod worden andere manieren van organiseren en werken onderzocht. De flexibele schil handhaven wij. In 2024 herzien we het ouderbeleid. We maken jaarlijks een integrale meerjaren personeelsplanning.	Zeer groot	Wij prognosticeren zorgvuldig. De afgelopen jaren zijn er enkele afwijkingen geweest. Het keuzegedrag van leerlingen blijft lastig te voorspellen. De meerjaren formatieplanning geeft inzicht in de toekomstige behoeften. Door de uitstroom van gepensioneerden en de flexibele schil kunnen we tijdig bijsturen.
Imago schade.	Midden	Wij werken structureel aan de kwaliteit, bewaken processen en brengen protocollen en gedragsregels onder de aandacht. We zorgen voor een veilige omgeving voor leerlingen en medewerkers. Een speerpunt voor 2023 en 2024 is 'terug naar de basis' waarmee we ons richten op herstel van sociaal-emotioneel welbevinden (na de coronapandemie) en het weer 'in de pas lopen'.	Groot	
Vermenging incidentele gelden met structurele uitgaven.	Klein	In 2023 en 2024 maken wij pas op de plaats. Het aantal incidentele middelen neemt hierdoor af. Voor de lopende subsidies hebben we een projectorganisatie ingericht die voorziet in signalering en bewaking. De inzet wordt op de jaartaak gelabeld. We monitoren de flexibele schil en bewaken het aantal tijdelijke aanstellingen.	Klein	Dit risico gaat van midden naar klein. Het aantal grote doelsubsidies neemt af als gevolg van het speerpunt 'pas op de plaats'.

Vervolg tabel 4

Risico	Kans	Beheersmaatregel	Gevolg	Toelichting t.o.v. de status vorig jaar
<i>Personeel en organisatie</i>				
Het niet kunnen vervullen van de vacatures die ontstaan door de pensioengolf.	Klein	De meerjaren personeelsplanning geeft inzicht in het verloop van de vraag en daaraan gekoppeld het vertrek van medewerkers. Wij werken aan een samenbundeling van vacatures vooruitlopend op de fusie met Ostrea. Daarnaast plaatsen wij vacatures op een digitaal platform met andere VO-scholen. Wij investeren in onze werving door het voeren van onlinecampagnes die we ondersteunen met promofilmmpjes. Wij bieden om- en bijscholing en stimuleren het behalen van een tweede bevoegdheid. Door extra voorzieningen willen we een interessante werkgever worden in de regio (bijvoorbeeld Pontes beurs, innovatiebudget, ouderenbeleid etc.). Bij moeilijk te vervullen vacatures stellen wij in sommige gevallen boven formatief mensen aan, om op die manier personeel aan ons te binden.	Gemiddeld	De komende jaren zal het aantal formatieplaatsen dalen door het wegvallen van de NPO-gelden. Tegelijkertijd kunnen medewerkers doorstromen van een tijdelijke naar een vaste aanstelling bij vertrek wegens pensionering.
Het niet tijdig of onvolledig op orde zijn van personeelsadministratie voor 2025	Klein	De HRM-afdelingen van Ostrea en Pontes worden samengevoegd in 2025. Het personeelsinformatiesysteem wordt in 2024 Europees aanbesteed. De kans van niet op tijd of onvolledig migreren in 2024 schatten wij in op klein. De gevolgen zijn echter groot.	Groot	Dit is een nieuw risico.
Oplopende kosten voor ontslag en afname flexibele schil als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt/opbouw en beheer van personeelsdossier is onvoldoende.	Klein	Het bewaken van de keten van aanstellingen. Goede afstemming van meerjarenperspectief bij het geven van vaste aanstellingen. De gesprekkencyclus aanpassen zodat het instrument past bij de praktijk. Het scholen van leidinggevend en begeleiden bij (dreigende) conflicten. HRM laten controleren op de juistheid en volledigheid van het personeelsdossier.	Gemiddeld	Dit risico is ongewijzigd.
Marktwerking in een te krappe arbeidsmarkt.	Klein	Handhaving van het beleid rondom de functiemix. Het blijven ontwikkelen van het personeels- en scholingsbeleid, binden en boeien van zittend personeel. Oog hebben voor de noodzaak om meer individuele afspraken te maken op het gebied van arbeidsvoorwaarden bij nieuw personeel.	Groot	Dit risico is niet gewijzigd De komende periode ontstaat er ruimte door vertrek in verband met pensionering. De komende jaren zal het aantal formatieplaatsen afnemen door het wegvallen van de NPO-gelden. We zien wel toenemende arbeidsmobiliteit.
Onvoldoende begeleiding bij ziekte (lesuitval en daling van kwaliteit).	Midden	We moeten beter gebruikmaken van de (inzet van de) bedrijfsarts. Dit kan door een heldere vraagstelling en de uitvoering van het driegesprek. De leidinggevende indien nodig ondersteunen bij de uitvoering van verzuimbegeleiding. Strikte uitvoering van het re-integratieproces. Toezien op volledigheid van de personeelsdossiers. Communicatie naar de organisatie over de gevolgen van verzuim overwegen. Bespreken van verzuim met medewerker structureren en bewaken.	Groot	Het risico is ongewijzigd.

Vervolg tabel 4

ICT en Privacy				
Onveilige netwerkomgeving.	Klein	We werken aan de hand van een roadmap aan de verbeteracties. We namen kennis van het normenkader en schaften hiervoor een tool aan die we in 2024 uitrollen. Hiermee wordt inzichtelijk welke acties we moeten nemen vóór 2026 om zo te voldoen aan de wettelijke beveiligingsstandaard.	Groot	Dit risico is ongewijzigd.
Datalek: onzorgvuldig omgaan met persoonlijke gegevens.	Klein	In 2023 is er door de werkgroep aandacht besteed aan bewustwording en verbetering van processen rondom AVG. We selecteerden een scholingstool die in 2024 wordt uitgerold.	Midden	Het afgelopen jaar is gewerkt aan verbetering en bewustwording. In de komende jaren blijft dit op de agenda staan.

Naast het periodiek inventariseren van de risico's vormt het bespreken van risico's en beheersmaatregelen een belangrijk onderdeel van ons risicomanagement. De risico's komen:

- Twee wekelijks in het directieoverleg aan de orde.
- In de gesprekken met de Raad van Toezicht aan bod.
- In de periodieke managementgesprekken met de rectoren en directeur bedrijfsvoering aan de orde.

Jaarlijks actualiseren wij de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). We prioriteren de actiepunten en werken hier gestructureerd aan. Pontes is erop gericht de geïnventariseerde risico's zoveel mogelijk te verminderen (positive risk appetite).

4.2 Risicoprofiel

Ons risicoprofiel in cijfers:

Figuur 19 – Risicoprofiel in cijfers

Bedrijfsvoering

5.1 Personeel

Met de 'rekentool functiemix', opgesteld door het Ministerie van OC&W, de VO-raad en de vakbonden, maken wij jaarlijks een berekening om de promotieruimte vast te stellen voor de functiemixronde. Ook dit schooljaar is op peildatum 1 oktober 2023 gemeten of er ruimte is op basis van de functiemix Docent LB, LC en LD (zie tabel 5).

Tabel 5

Schaal	WTF	% WTF	Mixwaarde in	Maatwerkafpraak
LB	112,08	53,57%	0,00	0,00
LC	58,42	27,92%	27,92	30,00
LD	38,72	18,51%	37,02	40,00
Totaal	209,22	100,00%	64,94	70,00

De te vergeven promotieruimte is aangekondigd bij de PGMR, waarna wij in oktober 2023 onze docenten oproepen om te solliciteren. Om personeel perspectief te bieden, hebben wij in 2023 de promotieruimte eerder opengesteld. Tabel 6 toont de verdeling van de promotieruimte over de locaties.

Tabel 6

Locatie	Promotieruimte LC (wtf)	Promotieruimte LD (wtf)
Het Goese Lyceum	5,00	1,00
Het Pieter Zeeman Lyceum	1,32	1,47
Totaal	6,32	2,47

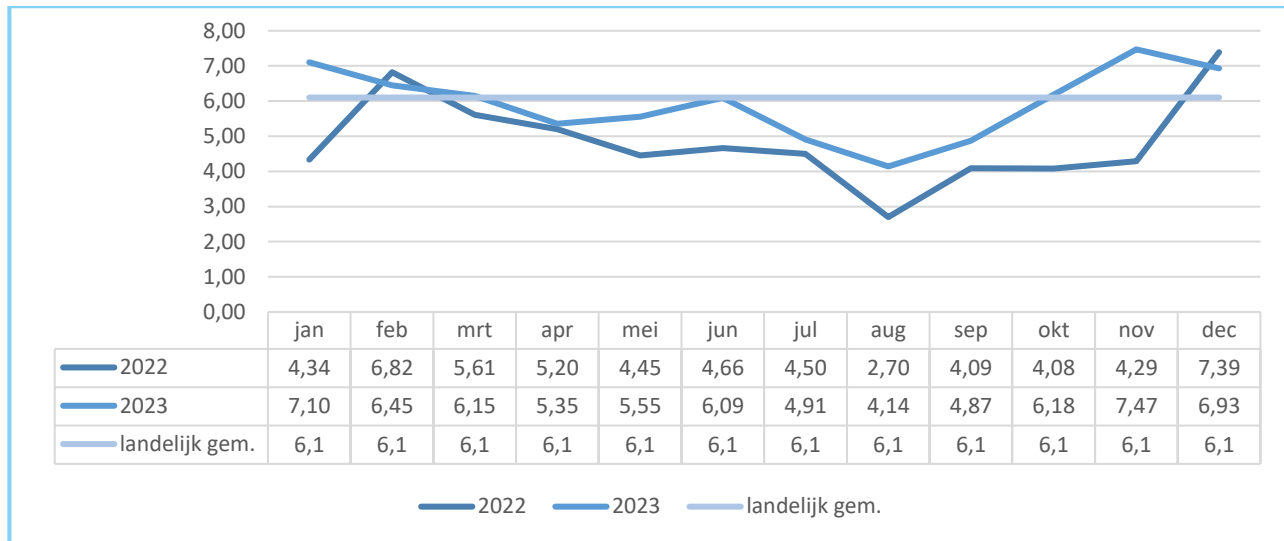
De gesprekken zijn gevoerd in november 2023 door een selectiecommissie, waarbij in elke commissie een MR-lid zitting heeft om het proces te bewaken. In totaal zijn 8 docenten benoemd in de functie van docent LC en 2 docenten benoemd in de functie van docent LD. De promotieruimte is hierdoor bijna volledig benut.

Verzuim

Het verzuimpercentage in 2023 (5,94%) is flink gestegen ten aanzien van het percentage in 2022 (4,83%). Met name in de maanden januari en februari zagen we een stijging. Ook in november en december is het verzuimpercentage hoog. De griepepidemie heeft hierin een grote rol gespeeld.

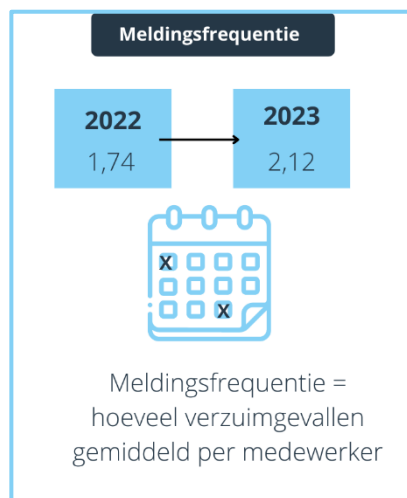
In figuur 20 is te zien dat het verzuimpercentage in 2023 grotendeels onder het landelijk verzuimgemiddelde (gemiddeld verzuimpercentage OP 2022) blijft.

Figuur 20 - Verloop ziekteverzuimpercentage Pontes

De meldingsfrequentie is gestegen: van 1,74 in 2022 naar 2,12 in 2023. De meldingsfrequentie geeft aan hoeveel verzuimgevallen er gemiddeld per medewerker zijn gestart in de verslagperiode.

Figuur 21 - Nulverzuim en meldingsfrequentie per jaar

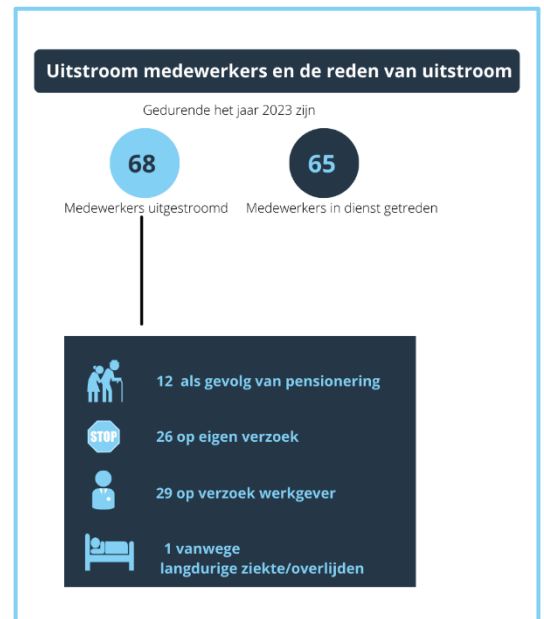

Bezetting

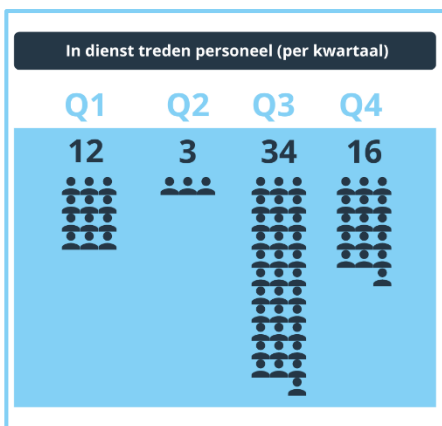
Gedurende het jaar 2023 zijn 68 medewerkers uitgestroomd en 65 medewerkers in dienst getreden. De figuur hiernaast toont de reden van uitstroom.

In vergelijking tot het jaar 2022 is bij een groter aandeel medewerkers het contract niet verlengd. De ketenregeling in het onderwijs speelt hierin een grote rol. Na maximaal 2 jaar of maximaal 3 tijdelijke contracten dient een contract voor onbepaalde tijd te worden aangeboden. Als de toekomstige financiële situatie onzeker is of wanneer we voorzien dat een subsidie afloopt (NPO), is de afweging voor het aanbieden van een vast contract lastiger. Hierdoor hebben wij van een aantal medewerkers afscheid genomen.

Dankzij de krapte op de arbeidsmarkt en de grote hoeveelheid banen in het onderwijs, is er meer te kiezen en wisselen medewerkers makkelijker van baan. Meer aandacht voor binden en boeien van de medewerkers is noodzakelijk om de uitstroom te beperken.

Figuur 22 - Uitstroom 2023

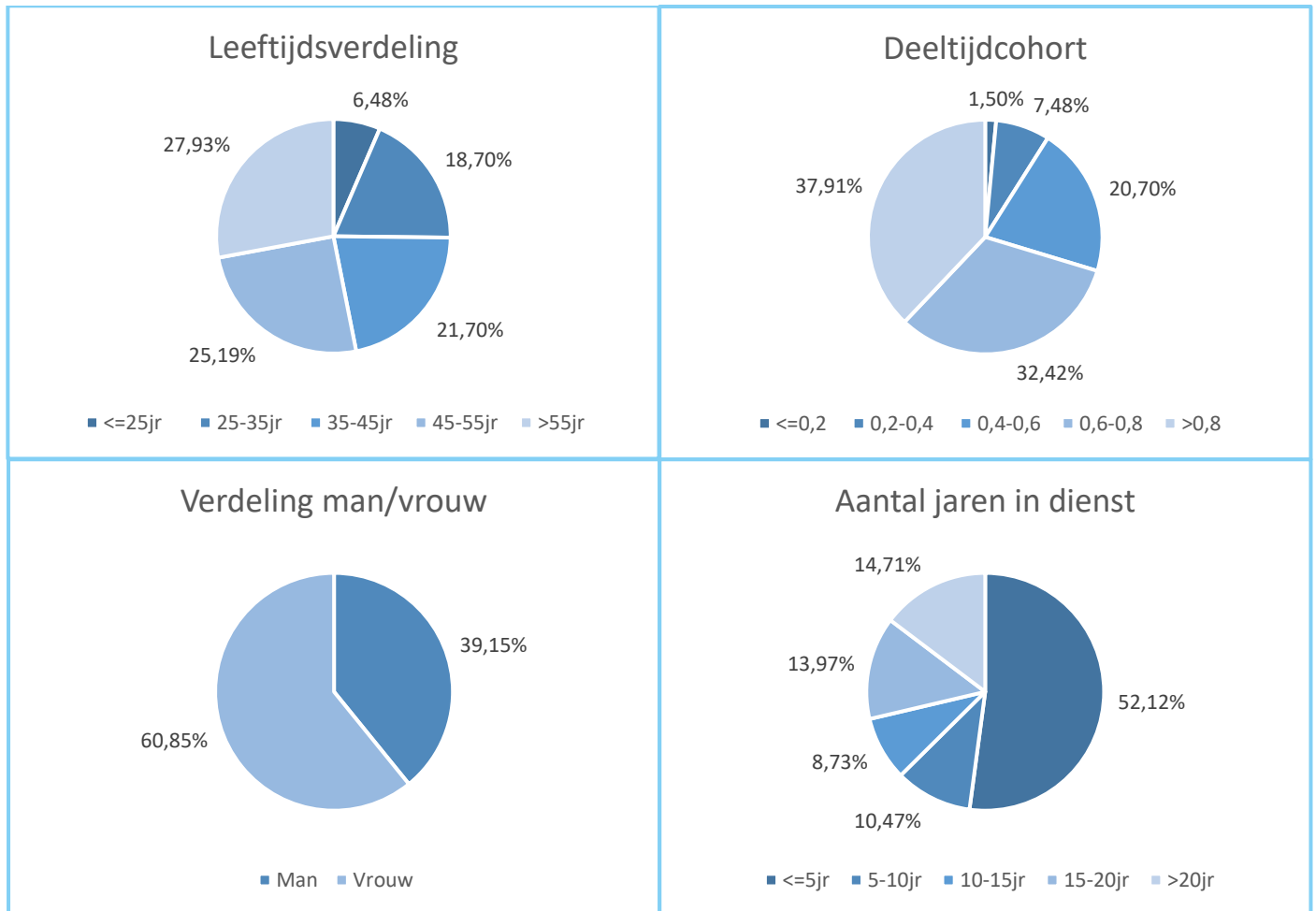
Van de 65 medewerkers die zijn ingestroomd zijn veruit de meeste medewerkers gestart na de zomervakantie (aanvang schooljaar 2023-2024). Er zijn gedurende het jaar meer medewerkers gestart dan gestopt.

Figuur 23 - Instroom aantal medewerker per kwartaal

Door natuurlijk verloop als gevolg van vergrijzing van het personeelsbestand enerzijds en instroom van nieuwe, jongere medewerkers anderzijds is het aandeel medewerkers in de leeftijdscategorie van 55-65 kleiner geworden, terwijl de leeftijdsgroep 35-55 jaar juist is gegroeid. De gemiddelde leeftijd is wel iets gestegen in 2023. De categorie 55 tot 65-jarigen is nog steeds het meest vertegenwoordigd binnen onze scholengroep.

Het aandeel vrouwelijke medewerkers ten aanzien van het aantal mannelijke medewerkers is in 2023 iets gestegen ten opzichte van 2022. Met name in de functiecategorie onderwijsondersteunend personeel is het procentuele verschil tussen het aantal vrouwen en mannen groot (zo'n 30%). Om een evenwichtiger man-vrouw balans te krijgen zal bij het aannemen van nieuwe medewerkers bij gelijke geschiktheid de voorkeur uitgaan naar een man. Uit onderzoek is gebleken dat een evenwichtige man-vrouw balans op de werkvloer zorgt voor betere resultaten en een hogere werknemerstevredenheid.

Figuur 24 - Kenmerken personele bezetting

Ontwikkelingen

Vooral in de eerste helft van 2023 is veel aandacht uitgegaan naar de migratie van Youforce naar VISMA HRM. In het najaar van 2022 draaiden we enkele maanden een 'schaduwadministratie' en per januari 2023 hebben we het nieuwe pakket daadwerkelijk in gebruik genomen. Dankzij de geleverde inspanningen vanuit de diverse partijen is de migratie succesvol verlopen en heeft dit geen grote gevolgen gehad voor de salarisverwerking. Medewerkers zijn via verschillende kanalen geïnformeerd over de overstap en aangemoedigd om een nieuw account aan te maken. Ook stimuleerden we medewerkers om de mobiele app in gebruik te nemen. In deze app is het mogelijk om salarisspecificaties in te zien, declaraties in te dienen, verlof aan te vragen en persoonsgegevens te wijzigen.

Er zijn diverse workflows gedigitaliseerd. Hierdoor hebben medewerkers zelf meer regie. Zo kan een medewerker bijvoorbeeld via de tegel in VISMA HRM een aanvraag indienen voor het opnemen van ouderschapsverlof. Dankzij het nieuwe systeem zijn zij deelgenoot van en medeverantwoordelijk voor het (op een juiste manier) uitvoeren van ons personeelsbeleid.

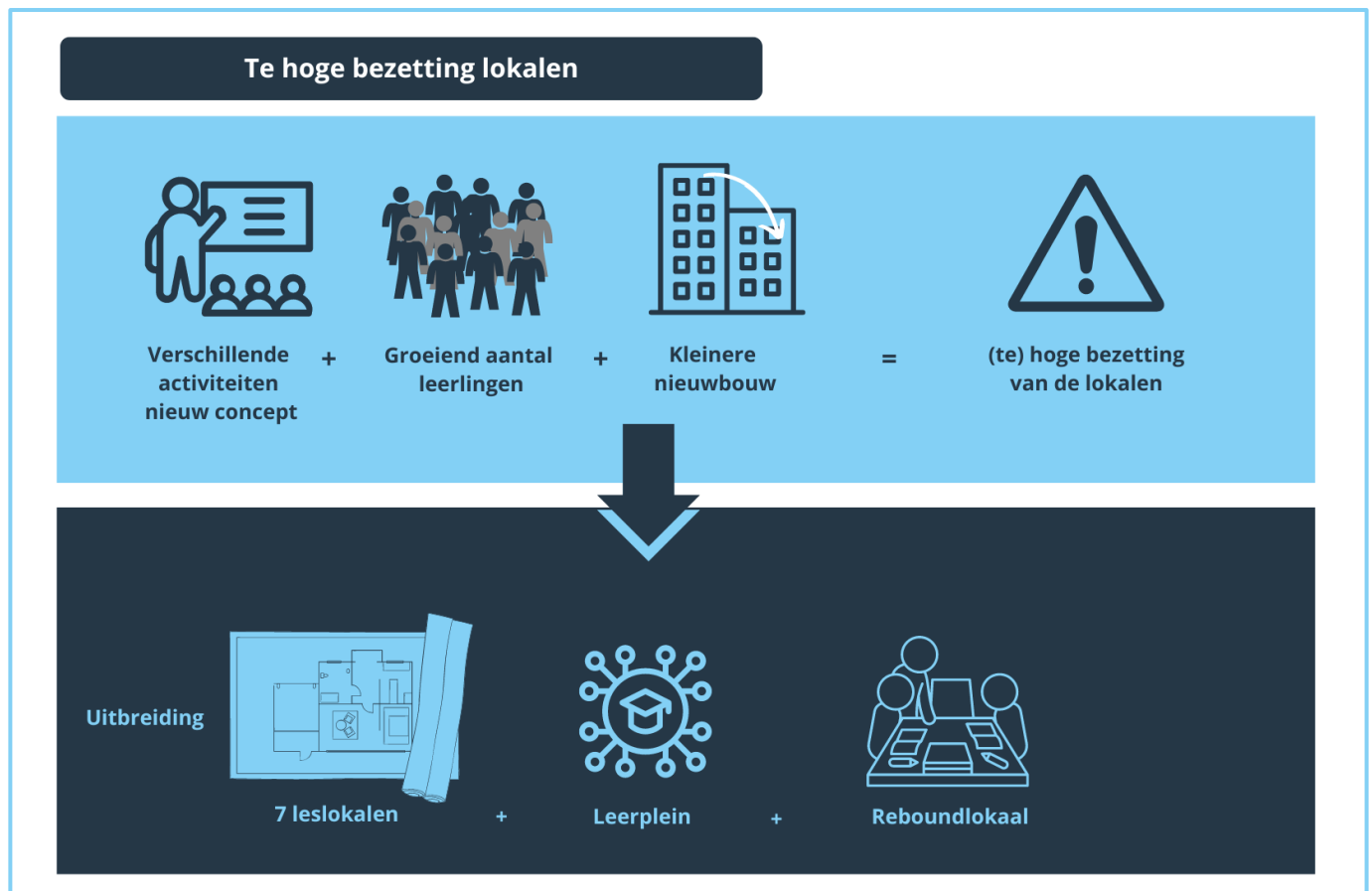
Ook heeft een groot deel van 2023 in het teken gestaan van de fusie met het Ostrea Lyceum. Vanuit de afdeling HRM is input geleverd ter voorbereiding op de fusie. Denk hierbij aan een geïntegreerd functieboek en een harmonisatievoorstel voor de arbeidsvoorwaarden die beide stichtingen kennen. Ook in 2024 zal hier veel aandacht naar uitgaan. Hier komen we in het jaarverslag van 2024 dan ook uitgebreid op terug.

5.2 Huisvesting

Pieter Zeeman Lyceum

Vanaf 2022 ontvingen we de leerlingen in ons nieuwe gebouw. Het lesrooster van het Pieter Zeeman Lyceum is geënt op het nieuwe *onderwijskundig concept*. Het inroosteren van de verschillende activiteiten van het nieuwe concept in combinatie met een groeiend aantal leerlingen en een kleinere nieuwbouw zorgt voor een (te) hoge bezetting van de lokalen.

Onderzoek wijst uit dat de ruimtebehoefte een permanent karakter heeft. In 2023 is daarom een spoedaanvraag voor uitbreiding (met 7 leslokalen, een leerplein en een reboundlokaal) ingediend. In het najaar van 2023 is deze aanvraag toegekend door de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland.

Figuur 25 – te hoge bezetting lokalen én de oplossing

Vooruitlopend op de toekenning zijn de voorbereidingen getroffen en bereiden wij in bouwteamverband het ontwerp en de uitvoering hiervan voor. Na de zomervakantie 2024 wordt de nieuwe vleugel in gebruik genomen.

In het tussenliggende schooljaar (2023-2024) maken wij gebruik van tijdelijke huisvesting. De voormalige drukkerij aan [de Jannewekken](#) in Zierikzee pasten wij in de zomervakantie 2023 aan, zodat hier vier lesruimtes inclusief overblijfruimte ontstonden. Tachtig procent van de verbouwingskosten en de huurkosten worden door de gemeente Schouwen-Duiveland betaald.

Figuur 26 – Impressie van de uitbreiding Pieter Zeeman

Het Goese Lyceum locatie Bergweg

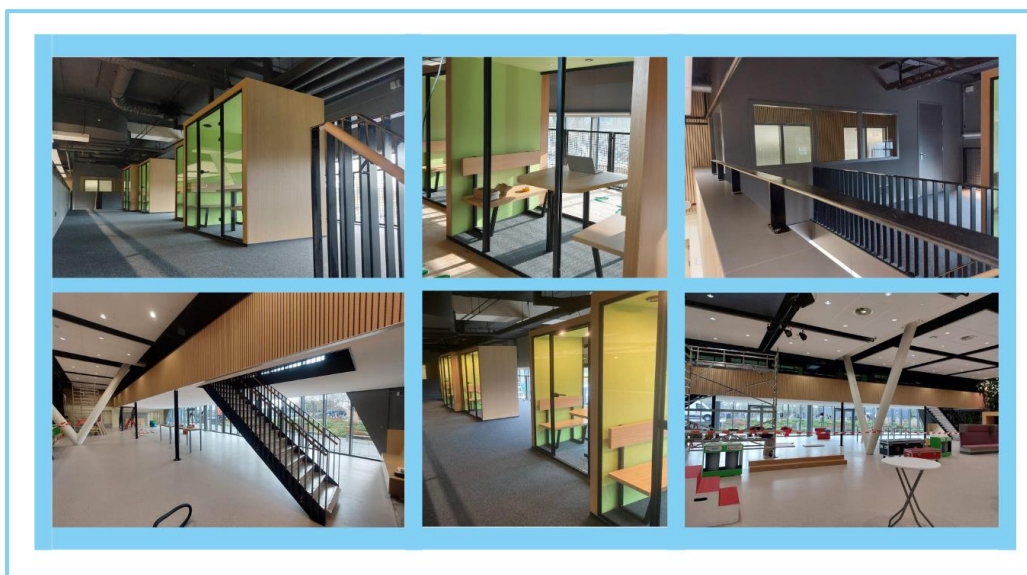
Het Goese Lyceum locatie Bergweg heeft een goed geoutilleerd gebouw. Het is echter geen duurzaam of energievriendelijk gebouw. De gemeente Goes heeft, vanuit hun verantwoordelijkheid en de visie op onderwijshuisvesting op langere termijn, voor alle VO-schoolgebouwen in Goes een Integraal Huisvestingsplan (IHP) in 2023 vastgesteld. Hierin zijn een aantal scenario's opgenomen die een relatie hebben met onze samenwerking met Ostrea.

Wat gebeurde er op deze locatie?

- In de zomer 2023 realiseerden wij een extra lesruimte voor de Go!klas leerlingen (zie hoofdstuk 2.2.).
- De projectruimte is in 2023 gerealiseerd.
- We onderzoeken de mogelijkheid om twee lokalen in het theater te realiseren.
- Er is een duurzaamheidssubsidie toegekend van circa €980.000 (1/3 deel van de kosten). In 2024 worden de verduurzamingsplannen nader uitgewerkt.

Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg

De NPO-maatregel 'klassenverkleining' en de toename van het marktaandeel zorgen voor een grotere lokalenbehoefte. We ontwierpen samen met leerlingen een nieuwe ruimte. Dankzij een insteekverdieping in de aula ontstonden er studiewerkplekken. In 2023 zijn we gestart met de uitvoering van de insteekverdieping. Begin 2024 is de insteekverdieping opgeleverd. Het resultaat is te zien in figuur 27.

Figuur 27 – realisatie insteekverdieping

5.3 Financiële positie

De volgende overzichten zijn gebaseerd op gegevens uit de jaarrekening. Ze geven inzicht in de financiële positie van Pontes.

Tabel 7

Vergelijkend balansoverzicht				
	31 december 2023		31 december 2022	
	€	%	€	%
ACTIVA				
1.2 Materiële vaste activa	5.293.493	25,7	4.805.142	28,2
1.5 Vorderingen	945.511	4,5	327.509	1,9
1.7 Liquide middelen	14.395.448	69,8	11.887.455	69,9
	20.634.452	100,0	17.020.106	100,0
PASSIVA				
2.1 Eigen Vermogen	10.221.717	49,6	7.809.962	45,8
2.2 Voorzieningen	2.897.943	14,0	2.848.028	16,7
2.4 Kortlopende schulden	7.514.793	36,4	6.362.117	37,5
	20.634.452	100,0	17.020.106	100,0

Figuur 28 - Liquiditeitsratio

Liquideiteit

De liquiditeitsratio van Pontes is gestegen van 1,92 (2022) naar 2,04 (2023) en blijft ruim voldoende.

Wij maken gebruik van het 'schatkistbankieren'. Door bankieren bij het Ministerie van Financiën ontvingen wij meer rente dan begroot (€ 453K).

Treasurybeleid

De liquide middelen zijn dagelijks opvraagbaar en, evenals in 2022, risicoloos ondergebracht bij ABN/AMRO en bij het Ministerie van Financiën. Wij beleggen niet in derivaten. Er deden zich in 2023 geen liquiditeitsproblemen voor. De gelden zijn conform het treasurystatuut weggezet.

Om fraude te voorkomen werken wij naar een school zonder contante geldstromen. Wij werken met pinautomaten en prepaid betaalkaarten voor de uitgaven buiten school. De verantwoording van de uitgaven is onderdeel van dit betaalkaartensysteem.

De betaling van bijdragen verloopt via een webshop. In 88% van de gevallen worden de bijdragen via Ideal voldaan.

De financiële baten zijn positief we ontvingen in 2023 meer rente dan begroot. Wij houden het saldo aan op rekeningcourant in verband met de hogere dagrente.

Figuur 29 – Betaling van bijdragen

Investeringsbeleid

Bij het opmaken van de begroting bepalen wij de investeringsruimte. Bij de beoordeling van de aanvragen kijken we naar:

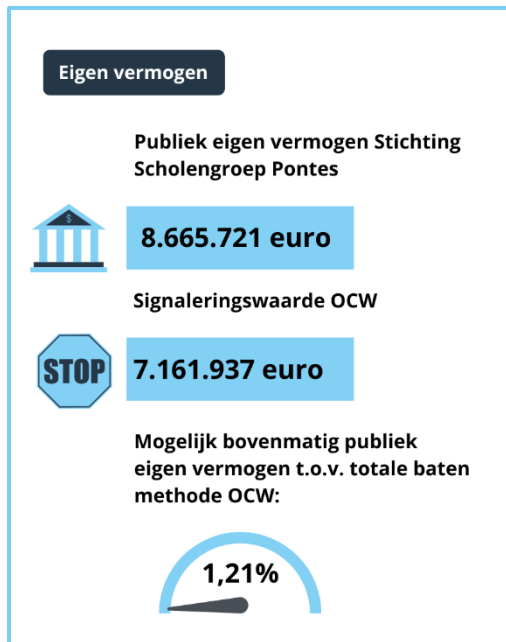
- De aard van de investering
- Vervanging of uitbreiding
- Noodzakelijk of wenselijk
- De financiële ruimte van de locatie
- Effect op de afschrijvingslast.

We streven naar spreiding van de lasten door gelijke verdeling over de jaren heen.

Reservepositie

Het Ministerie OC&W heeft een nieuwe rekenmethodiek ontwikkeld om een eventueel bovenmatig eigen vermogen te signaleren.

Bij de berekening wordt het private vermogen niet meegenomen. De berekening van signaleringswaarde geeft een ratio van 1,21. Dit kan duiden op bovenmatig vermogen.

Figuur 30 – Eigen vermogen

De verklaring voor de stijging ten opzichte van 2022 (0,92) is als volgt:

In 2023 pasten wij een stelselwijziging toe: de onderhoudsvoorziening is omgezet naar een bestemmingsreserve. Het saldo van de *bestemmingsreserve onderhoud* bedraagt ultimo 2023 €2.098.000. De bestemmingsreserve NPO heeft eind 2023 een saldo van €3.632.000 (een toename van € 943.000 ten opzichte van 2022). Met de correctie van deze twee grote posten is er geen sprake van bovenmatig publiek eigen vermogen. De verhouding tussen het privaat vermogen en publiek vermogen is 85:15.

De reservepositie vinden wij ruimvoldoende. Het gewenste buffervermogen ter dekking van de risico's is vastgesteld op 5%.

Het buffervermogen inclusief de private middelen bedroeg eind 2023 23,32%. De komende jaren zal het buffervermogen dalen naar circa 13%, als gevolg van besteding van de bestemmingsreserve NPO, bestemming werkdrukvermindering en bestemming onderhoud.

Resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt €1.313.069 tegenover € 687.984 over 2022.

De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

Resultaat			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
BATEN			
3.1 (Rijks)bijdragen	34.578.044	30.717.185	31.460.072
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	97.587	334.916	434.049
3.5 Overige baten	1.053.528	635.577	1.043.755
	35.729.159	31.687.678	32.937.876
LASTEN			
Personele lasten	28.254.065	26.978.339	25.941.283
Afschrijvingen	817.826	859.903	772.388
Huisvestingslasten	1.578.806	1.375.246	1.499.828
Overige instellingslasten	4.218.327	3.507.214	4.076.032
	34.869.024	32.720.702	32.289.531
SALDO BATEN EN LASTEN	860.135	-1.033.024	648.345
Financiële baten en lasten	452.934	0	39.639
NETTORESULTAAT	1.313.069	-1.033.024	687.984

Tabel 8

Tabel 9

Verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2022		
RIJKSBIJDRAGEN		X1.000
Indexering Rijksbijdragen a.g.v. cao-bijstellingen en prijsbijstellingen,	1.737	
Minder doorbelasting ww-kosten	60	
Meer subsidie basisvaardigheden	114	
Hogere baten Samenwerkingsverband	370	
Hogere Techniekgeld baten (meer activiteiten)	268	
Minder subsidie schoolleidersbeurs gelden rechtstreeks naar VO -raad	-200	
Meer NPO gelden	1.234	
Minder werkdrukverminderingsgelden	-353	
Meer prestatieboxgelden	377	
Meer overige subsidie (VSV, nieuwkomers en verschuiving van overige overheidsbijdragen.)	254	
		3.861
Minder overige overheidsbijdragen (Dus-I doel subsidies, verschuiving naar Rijksbijdragen)		-237
OVERIGE BATEN		
Meer overige baten doorbelasting personeel en overige baten	73	
Meer huurbaten	66	
Minder vrijwillige ouderbijdragen	-3	
Meer excursiebijdragen en baten speciaal aanbod	306	
Meer overige baten	7	
Minder baten kluisverhuur	-31	
		418
PERSONELE LASTEN		
Loonkostenstijging door cao-maatregel	-1.668	
Minder vervangingskosten	275	
Vrijval reservering 2022 ophoging PB en studie-uren	384	
Hogere verzekeringskosten	-35	
Hogere dotatie personele voorzieningen en reserveringen	-917	

Vervolg tabel 9

Vervolg PERSONELE LASTEN		
Meer kosten scholing	-13	
Meer baten zwangerschap en uitkeringen	207	
Minder reservering ziektevervanging, WW, jubilea e.o.	86	
Meer doorbelasting aan projecten e.o.	405	
		-1.276
Verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2022		
Lagere afschrijvingskosten (verbouwingen die niet/later uitgevoerd zijn)		42
HUISVESTINGSLASTEN		
Vervallen dotatie onderhoud (stelselwijziging)	+138	
Meer klachten onderhoud (met name PZL t.b.v. Jannewekken en aanpassing gebouw)	-218	
Hogere energielasten	-74	
Meer schoonmaakkosten	-40	
Minder heffingen (te ruim begroot)	+18	
Meer overige huisvestingslasten (huur Jannewekken en gymzalen)	-27	
		-203
OVERIGE INSTELLINGSLASTEN		
Minder doorbelasting loonkosten aan projecten en rijks subsidies	+225	
Meer kosten techniek gelden	-426	
Meer kosten werkboeken en licenties	-210	
Meer kosten leerlingbegeleiding, testen, examens	-14	
Lagere uitgaven sectiebudgetten	27	
Meer kosten vrijwillige ouderbijdragen/ speciaal aanbod en excursies	-488	
Minder uitgaven kleine inventaris	+78	
Minder PR kosten en contributies examens e.d.	+92	
Meer kosten automatisering	-63	
Minder kosten overige	68	
		-711
Meer financiële baten		452
Positief resultaat t.o.v. begroting		2.346

Rijksbijdragen

In juni 2023 is de personele lumpsum aangepast met 5,76% voor de loonkostenstijgingen en de loonkostenontwikkelingen. De prestatieboxgelden waren niet begroot en zijn onverwachts toch voortgezet.

Goed om te weten:

- De baten van 'het Samenwerkingsverband' zijn hoger. Dit komt door hogere aanpassing van de rijksbijdragen en de gewijzigde manier en verwerking: circa €208.000 is verschoven van projectgelden 2024 naar compensatie en prijsbijstelling 2023.
- De baten van 'de techniek' zijn hoger door aanpassing van de activiteiten.
- De NPO gelden voor 2022-2023 zijn deels in 2023 betaald, terwijl dit was begroot als baten in 2022.

Figuur 31: NPO-gelden

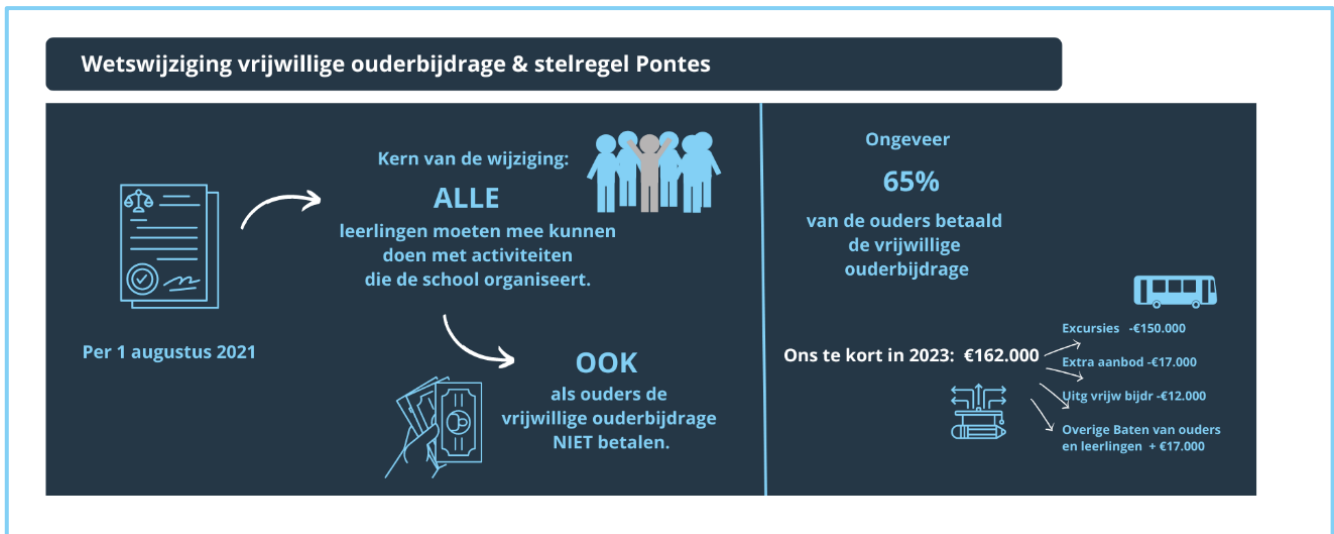
Overige Overheidsbijdragen

- Voor de pilot GL TL en de *heterogene brugklas* ontvingen wij (meer) subsidie.
- De subsidie basisvaardigheden (€115.000) is extra toegekend.

Overige baten

Vanaf 1 augustus 2021 is de [wetswijziging vrijwillige ouderbijdrage](#) van kracht (zie ook figuur 28). In september 2023 is deze regeling aangescherpt en mag je geen kosten voor het gebruik van kluisjes doorbelasten.

Ongeveer 65% van de ouders/verzorgers droeg bij aan de vrijwillige ouderbijdrage (in 2022 was dit 70%). Voor de georganiseerde activiteiten, excursies, de kosten van ons speciaal aanbod en extra voorzieningen komen wij in 2023 €162.000 te kort. Dit te kort dekken wij met geld uit de private bestemmingsreserve.

Figuur 32: Wetswijziging vrijwillige ouderbijdrage en stelregel Pontes

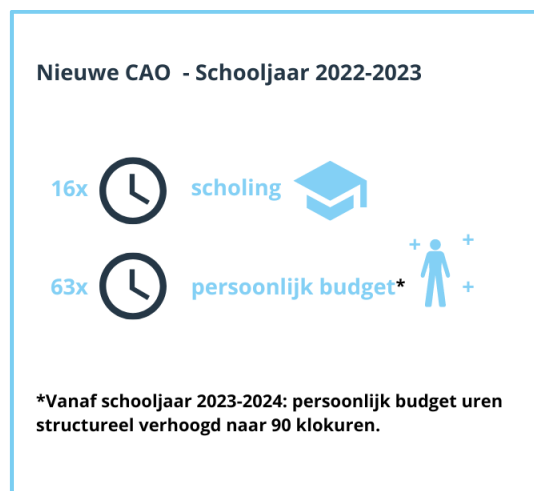
Personele lasten

De personele lasten nemen toe. Dit is het gevolg van cao-verhogingen en de werkgeverslasten. Er is minder formatie ingezet dan begroot op:

- Vervanging van ziekte en zwangerschap
- NPO-gelden
- Projecten
- Overige subsidies.

De gemiddelde personele last en de gemiddelde leeftijd dalen licht.

Het personeelsbestand nam in 2023 gemiddeld met 4,5 fte toe ten opzichte van 2022. De nieuwe cao voorziet in een extra toekenning van 16 klokuren scholing en 63 klokuren persoonlijk budget over schooljaar 2022-2023. De reservering van €384.000 voor de verwerking van de kosten 2022 is in mindering op de kosten gebracht. Vanaf schooljaar 2023-2024 is het aantal *persoonlijk budget uren* structureel verhoogd naar 90 klokuren.

Figuur 33: Aantal klokuren scholing & persoonlijk budget

Goed om te weten:

- We hebben in het eerste halfjaar conform begroting extern ingeleend personeel ingezet. Dit gebeurde met name bij de centrale organisatie 'Het Goese Lyceum Oranjeweg'.
- Wij proberen de uitkeringen na ontslag zo laag mogelijk te houden. We maken gebruik van inleen om het risico op de wachtgeldverplichting te verlagen. Een aantal mensen is vanuit de WW naar werk begeleid. De kosten voor het eigen risico in de WW vallen hierdoor € 23.000 lager uit.
- De kosten van reserveringen voor de voorziening *persoonlijk budget* nemen toe door verhoging van het aantal PB-uren (€ 740.000).
- De kosten van de voorziening *jubilea* stijgen (€58.000).
- De voorziening *ziektevervangning* is verhoogd in verband met een aantal langdurige ziektegevallen (€ 112.000 niet werk gerelateerd).

Huisvestingslasten

In 2023 doteren we niet langer aan de voorziening onderhoud. De kosten vallen hierdoor € 138.000 lager uit. De kosten van klachtenonderhoud zijn gestegen door een niet begroot eigen aandeel in de verbouwkosten van de tijdelijke huisvesting voor het Pieter Zeemanlyceum en door extra aanpassingen en de inrichting van de nieuwbouw. De energielasten nemen toe door prijsstijging van elektra en gas.

Overige instellingslasten

- De kosten voor de *uitvoering van het techniekonderwijs* (STOZ) nemen toe door uitbreiding van het programma.
- De inzet van personeel voor o.a. STOZ zijn conform voorschrift niet ten laste van de projectkosten geboekt.
- De kosten voor *leerlingbegeleiding, examens en testen* vallen hoger uit.
- De kosten van *werkboeken en licenties* nemen toe met € 210.000.
- De kosten van *excursies en uitgaven vrijwillige ouderbijdragen* stijgen met € 488.000. Hier staan hogere baten tegenover maar deze zijn niet kostendekkend.

Ter beoordeling van de financiële resultaten zijn de volgende kengetallen toegevoegd.

Tabel 10

Kengetallen		
	2023	2022
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,04	1,2
Quick ratio (<i>Vlottende activa- voorraden / kortlopende schulden</i>)	2,04	1,92
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	49,54	45,89
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	63,58	62,62
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	2,38	2,02
Huisvestingsratio (<i>Totaal kapitaal (ex gebouwen) / totale baten (incl. fin. baten) * 100 %</i>)	4,87	5,01
Personele lasten / totale lasten (in %)	81,03	80,34
Materiële lasten / totale lasten (in %)	18,97	19,66

Liquiditeit/Quick ratio

Beide kengetallen geven aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen. Volgens het financieel beleidskader is de streefwaarde ingesteld op 1. De commissie Don geeft een streefwaarde van tussen de 0,5 en 1,5.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of met vreemd vermogen. De commissie Don stelt als ondergrens 0,2 en heeft geen bovengrens geformuleerd.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven bedoelen ze met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming. In het onderwijs (non-profit sector) legt men een relatie tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen. Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de kosten.

Doordat de baten van een aantal subsidies in het ontvangstjaar moeten worden geboekt (kaststelsel) zonder dat hier uitgaven tegenover staan geeft dit een vertekend beeld, de lasten worden immers in een ander boekjaar geboekt.

In lijn van de notitie *Pontes financieel gezond* zou dit kengetal minimaal tussen de 1,25 en 1,5 moeten liggen. De commissie Don geeft een grens aan van 0% tot 5%.

5.4 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

Leerling ontwikkeling

Voor de bekostiging is het leerlingenaantal op peildatum 1 oktober maatgevend. Het leerlingenaantal daalde van 2.961 leerlingen in 2022 naar 2.864 leerlingen in 2023.

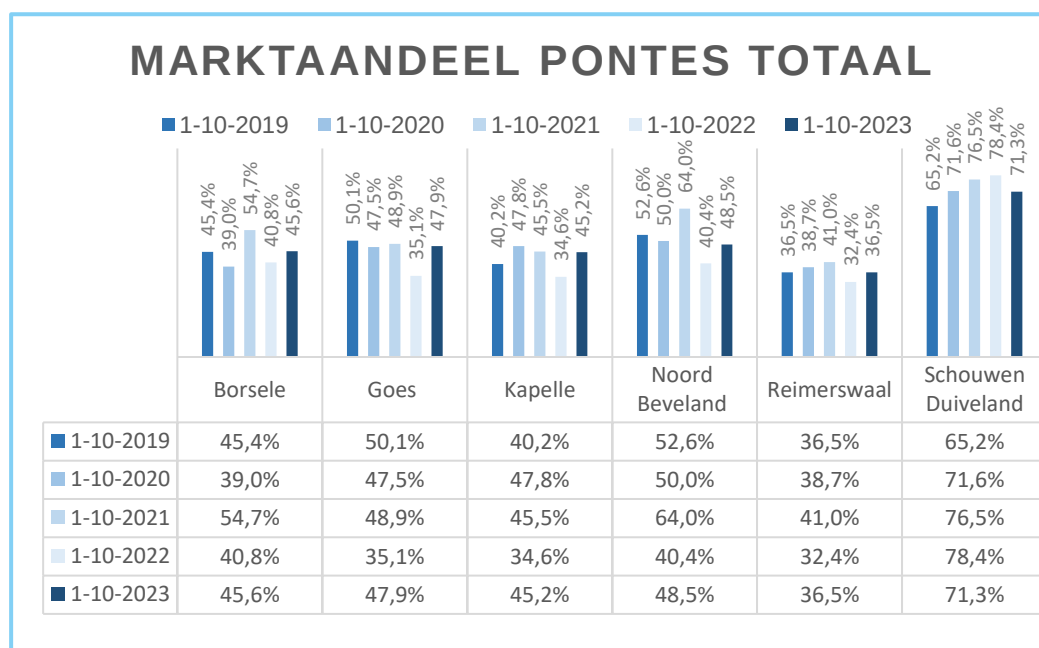
Tabel 11

Overzicht verdeling leerlingen over locaties									
	Regulier			VAVO			Totaal		
Locatie	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Het Goese Lyceum locatie Bergweg	434	481	493				434	481	493
Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg	1.498	1.592	1.564	13	3	2	1.511	1.595	1.566
Pieter Zeeman	918	885	807	1		1	919	885	808
Totaal	2.850	2.958	2.864	14	3	3	2.864	2.961	2.867

Het dalende leerlingaantal heeft verschillende oorzaken:

- Er zijn minder leerlingen op de basisscholen in het wervingsjaar.
- Het marktaandeel van beide scholen in Goes daalt door toegenomen concurrentie met Ostrea.

Het volgende overzicht (figuur 34) toont het marktaandeel van Pontes per 1 oktober 2023. Het marktaandeel is uitgedrukt in een percentage van het potentieel aantal leerlingen welke in het jaar voorafgaand in groep 8 zat. Leerlingen van scholen met reformatorische grondslag zijn in deze weergave niet meegenomen.

Figuur 34 – Marktaandeel Pontes

Uit onderzoek blijkt dat bij de keuze voor een school het speciaal aanbod belangrijk is. Wij zien een kleine toename van het percentage deelnemers aan Kunst & Cultuur, Technasium en TTO ten opzichte van het regulier onderwijs. Het totale aandeel van ons speciaal aanbod ligt tussen de 60 en 75%. Een deel van de leerling volgt zowel TTO als K&C of Technasium. De belangstelling voor VWO in combinatie met V&V (*Versneld en Verrijkt*) neemt sterk af en is in 2023-2024 niet meer aangeboden in de eerste klas.

Deze cijfers bevestigen onze keuze vanuit het Strategisch Beleidsplan om ons speciaal aanbod in stand te houden. Zie ook [3.2.3](#) voor verdere toelichting op dit aanbod en een overzicht van het aantal leerlingen dat kiest voor ons speciale aanbod.

Examenresultaten

Het examen is de afsluiting van een lange periode voor onze leerlingen. Wij bereiden hen er dan ook zo goed mogelijk op voor (zie ook [dit filmpje](#) van vorig jaar). De resultaten dit jaar zijn goed:

Figuur 35 - Examenresultaten

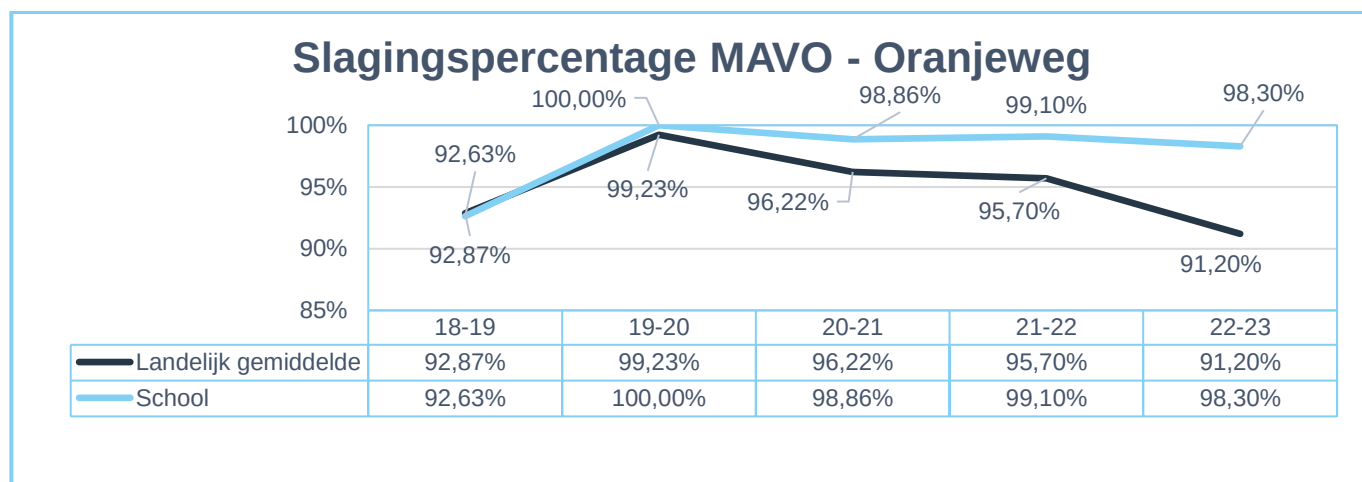
Wij zijn tevreden met onze examenresultaten. Wij scoren, op twee afdelingen na, met alle afdelingen boven het landelijk gemiddelde.

De volgende figuren (36 t/m 42) tonen de resultaten per schoolsoort, per locatie, afgezet tegen het landelijk gemiddelde:

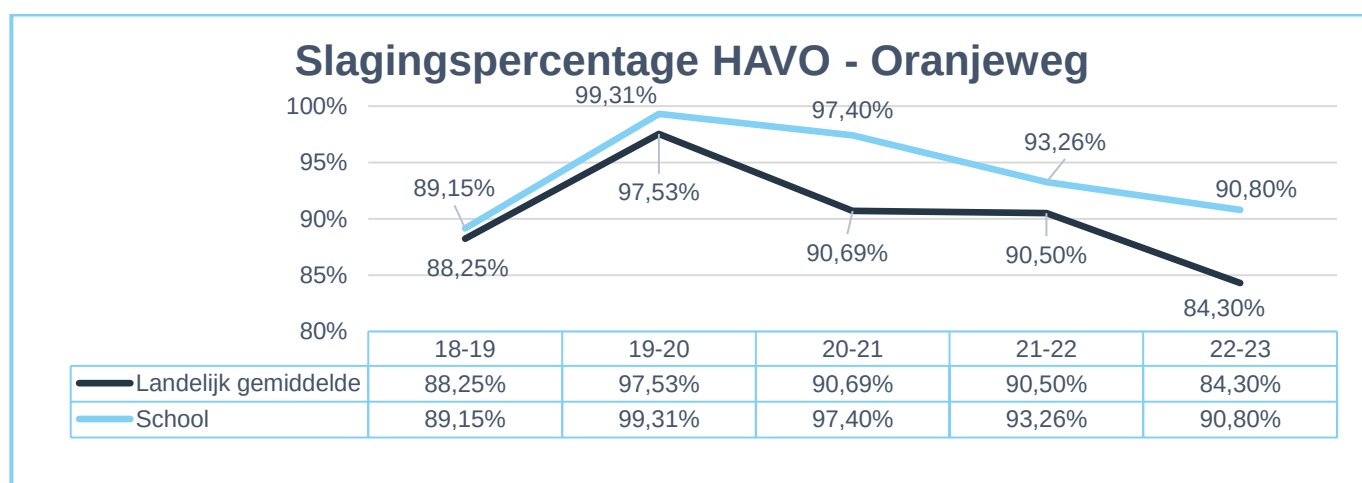
- Figuren 36 t/m 38 beschrijven het slagingspercentage van Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg.
- Figuren 39 t/m 41 beschrijven het slagingspercentage van Het Goese Lyceum locatie Bergweg.
- Figuren 42 t/m 46 beschrijven het slagingspercentage van het Pieter Zeeman Lyceum.

Examenresultaten 'Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg'

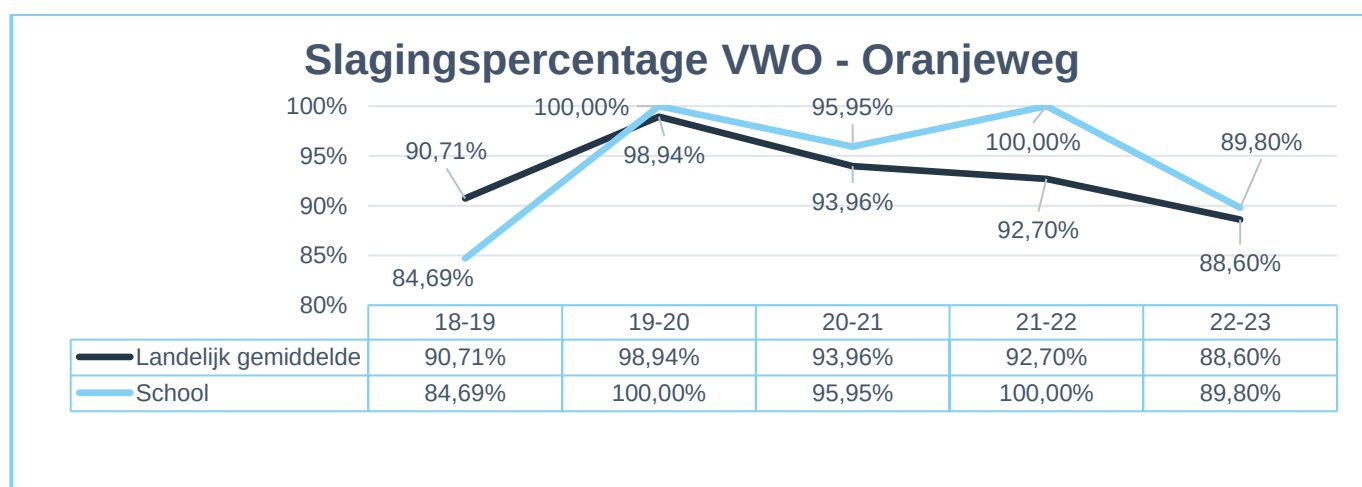
Figuur 36 – Slagingspercentage mavo – Oranjeweg

Figuur 37 – Slagingspercentage havo – Oranjeweg

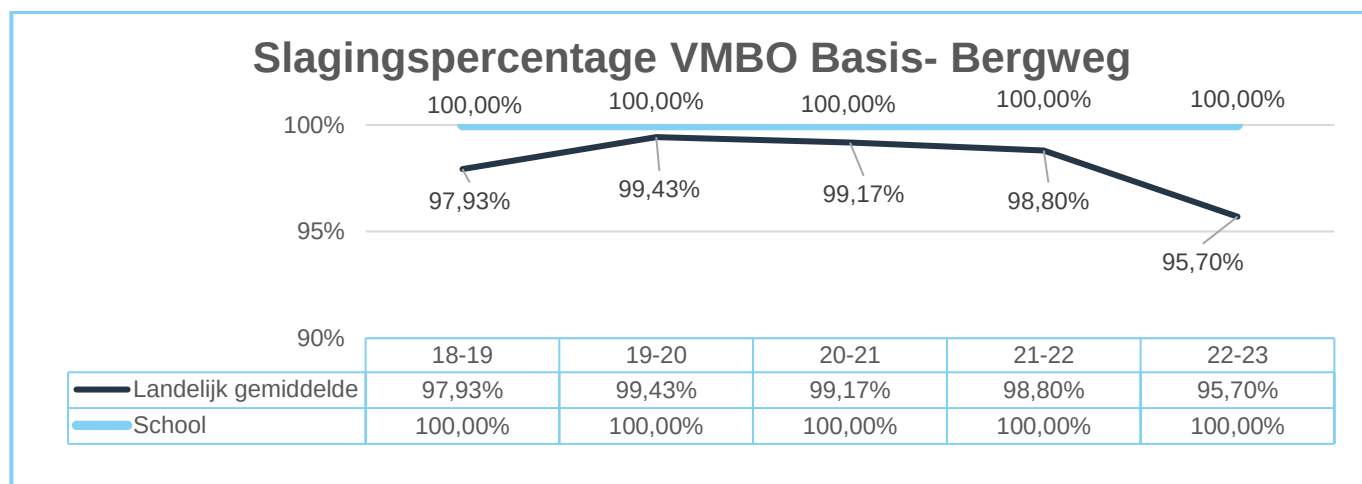

Figuur 38 – Slagingspercentage vwo – Oranjeweg

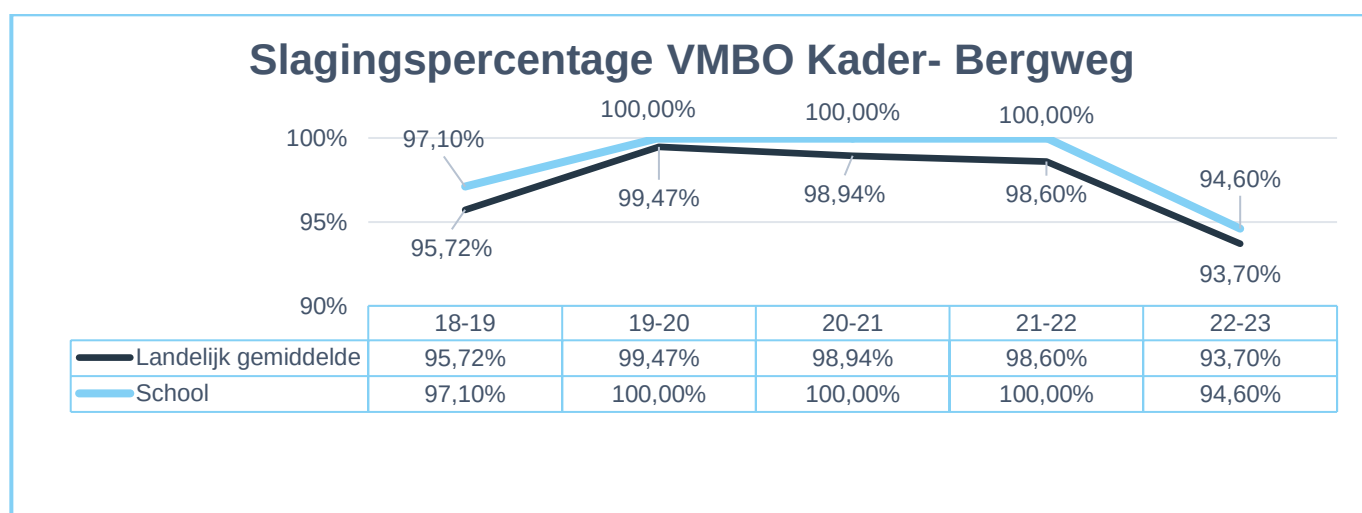

Examenresultaten 'Het Goese Lyceum locatie Bergweg

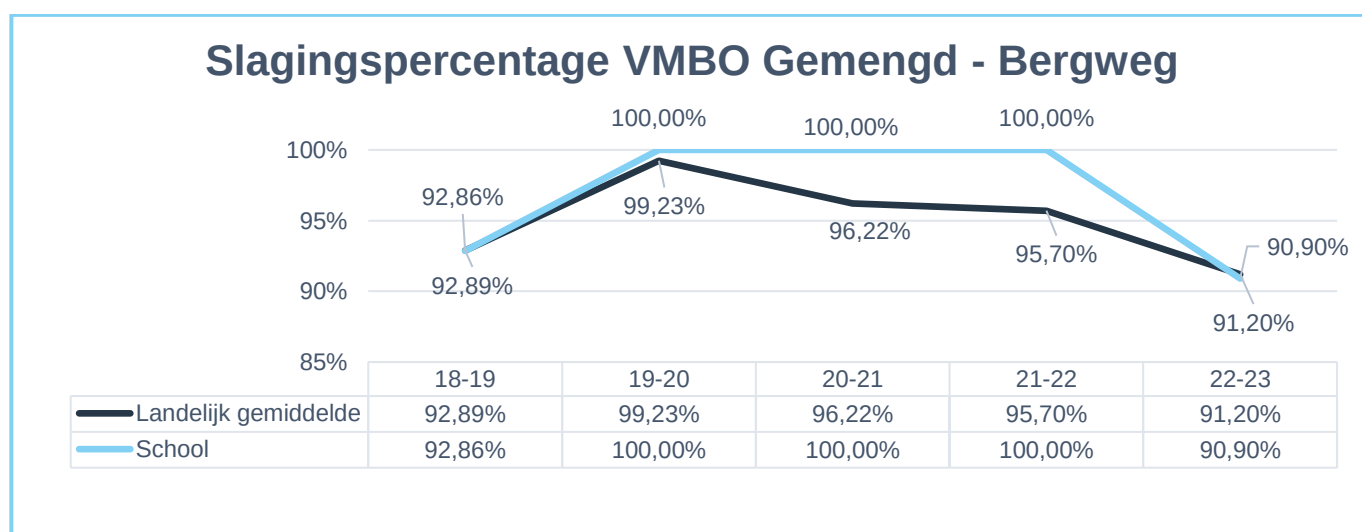
Figuur 39 – Slagingspercentage vmbo basis – Bergweg

Figuur 40 – Slagingspercentage vmbo kader – Bergweg

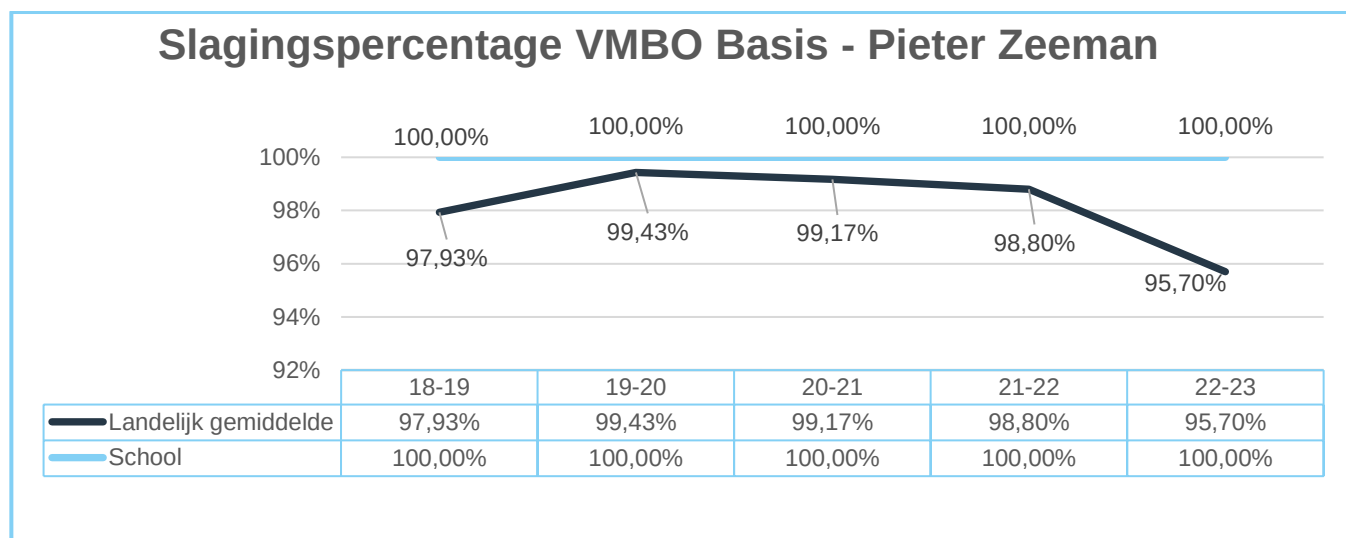

Figuur 41 – Slagingspercentage vmbo gemengd – Bergweg

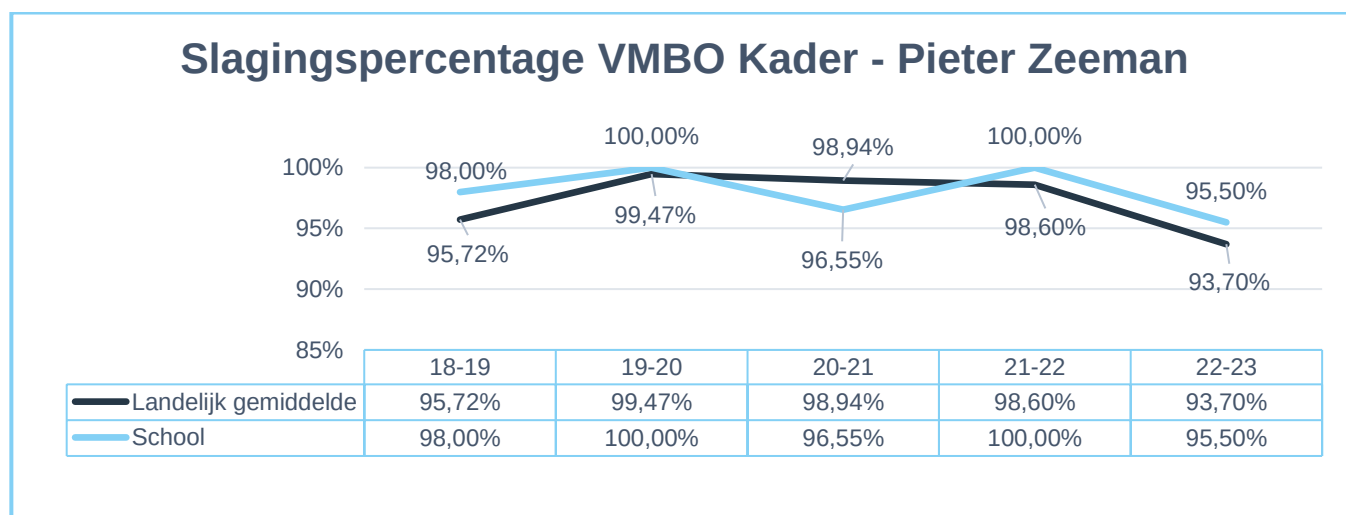

Examenresultaten 'Pieter Zeeman Lyceum'

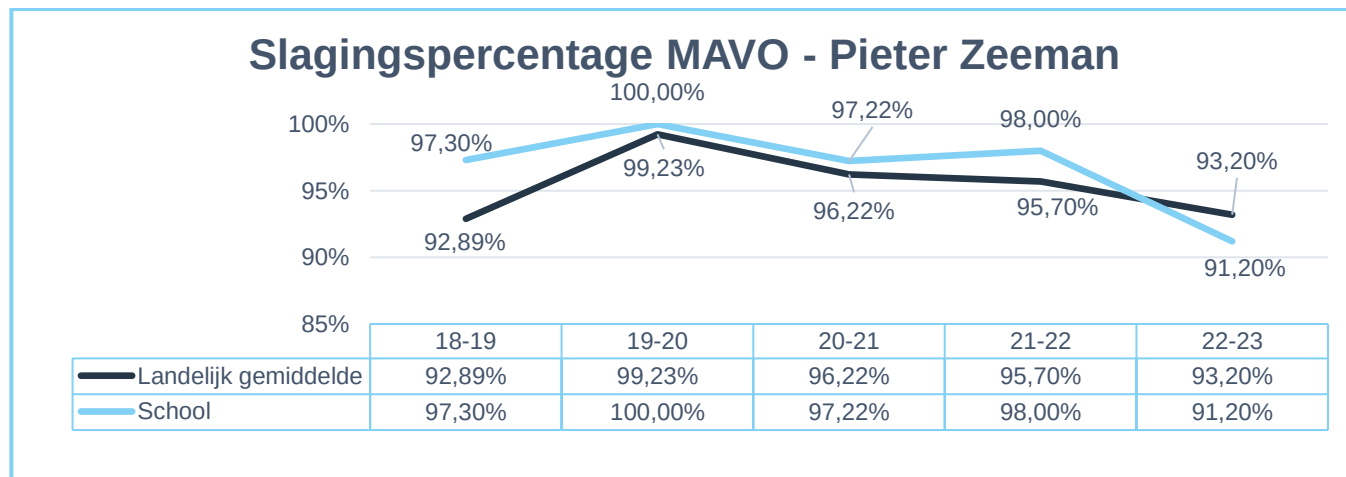
Figuur 42 – Slagingspercentage vmbo basis– Pieter Zeeman Lyceum

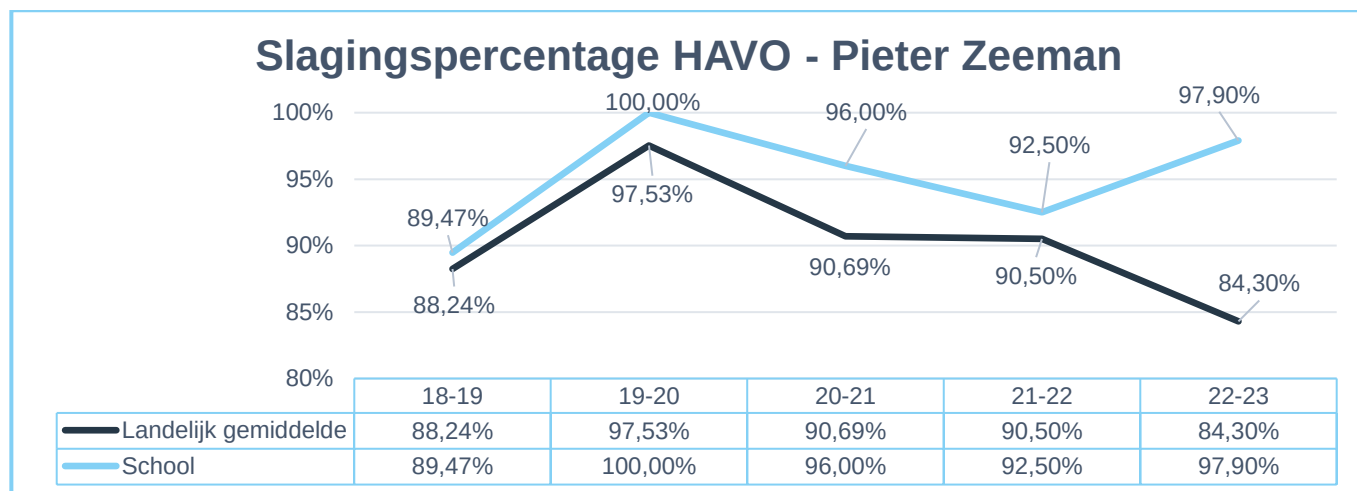
Figuur 43 – Slagingspercentage vmbo kader – Pieter Zeeman Lyceum

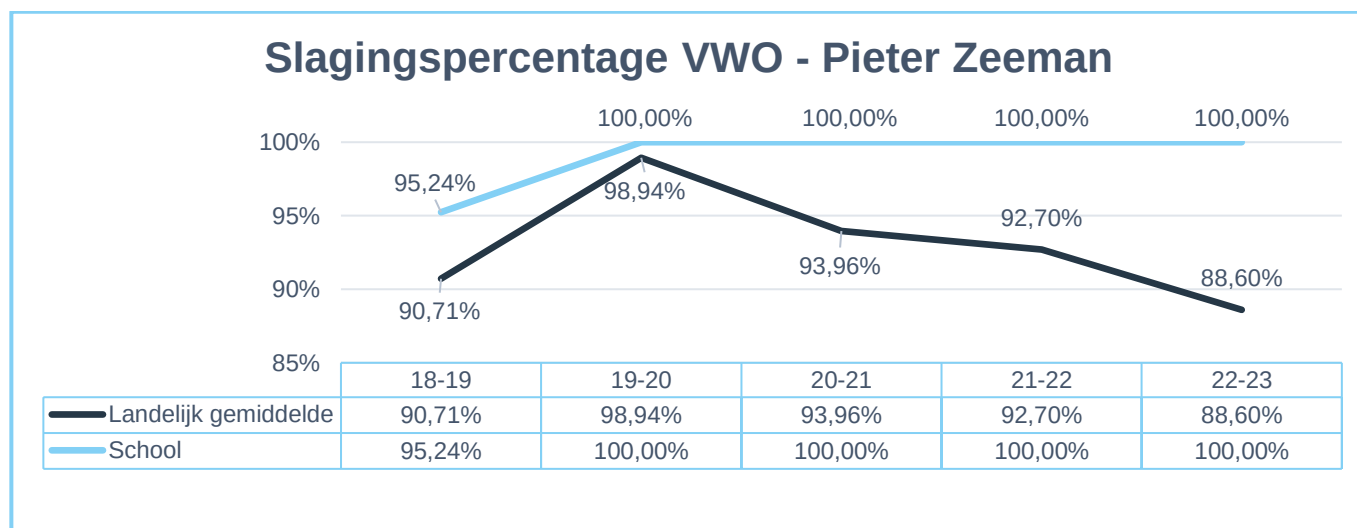
Figuur 44 – Slagingspercentage mavo – Pieter Zeeman Lyceum

Figuur 45 – Slagingspercentage havo Pieter Zeeman Lyceum

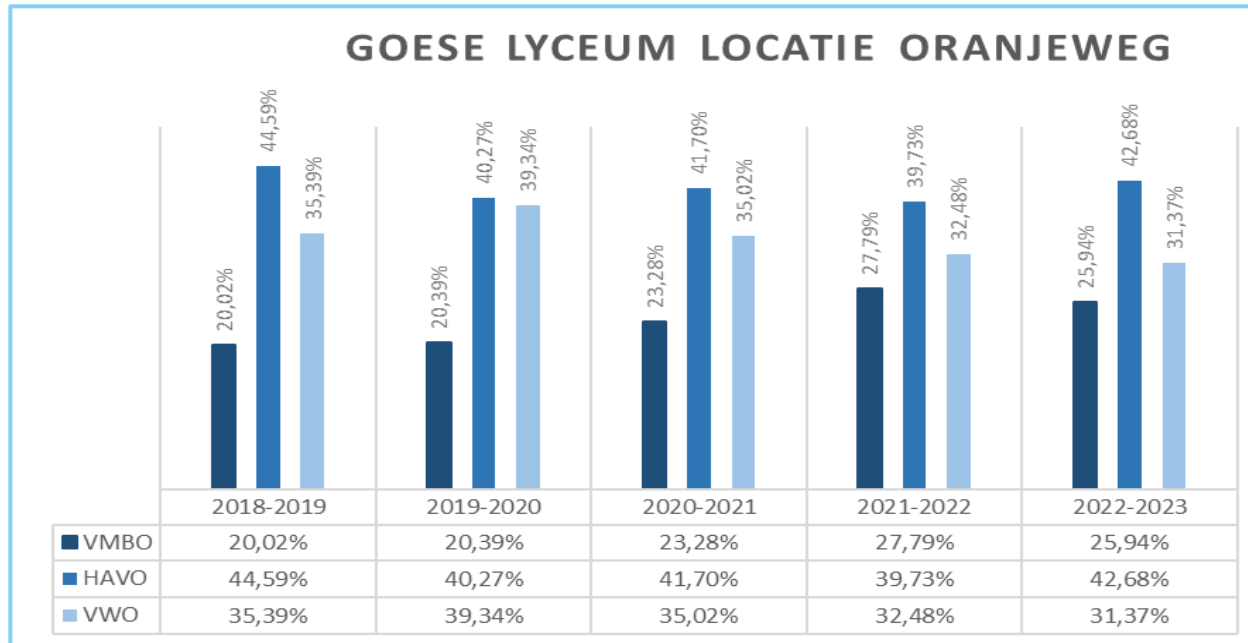

Figuur 46 – Slagingspercentage vwo – Pieter Zeeman Lyceum

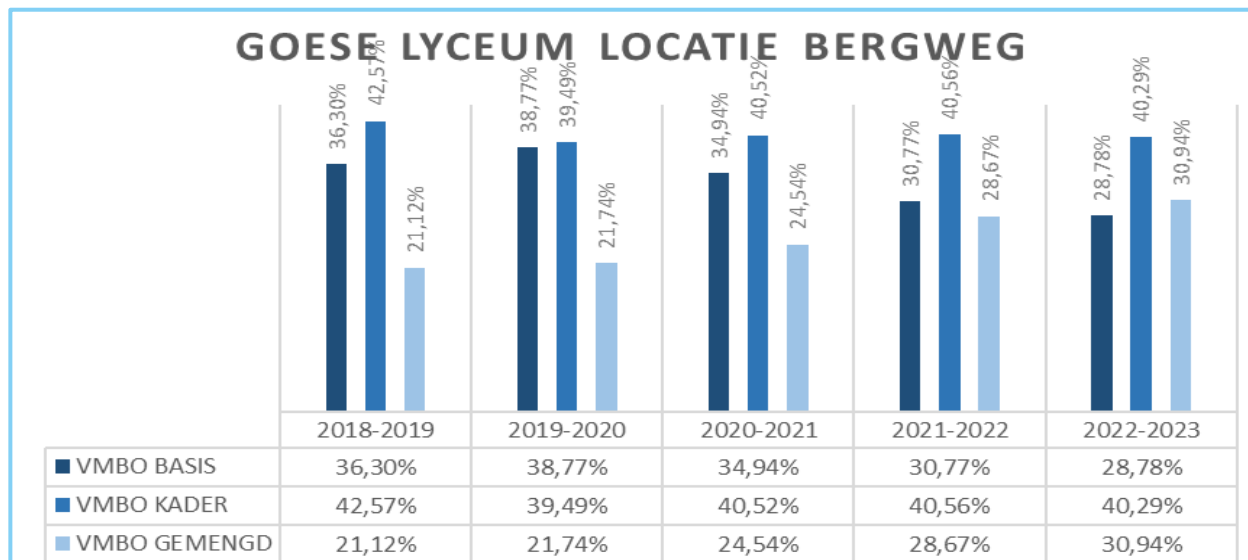
Onderstaande figuren (47, 48 en 49) geven een overzicht van de ontwikkeling van de procentuele verdeling van de leerlingen van de bovenbouw, per locatie, over de verschillende onderwijssoorten. De leerlingen in de onderbouw zijn veelal geplaatst in zogenaamde 'dakpanklassen'. Hierdoor is het niet mogelijk om de onderbouw mee te nemen in deze grafieken.

Bij de verdeling van Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg zien we een lichte toename van het aantal havoleerlingen en een lichte afname van het aantal vmbo-leerlingen.

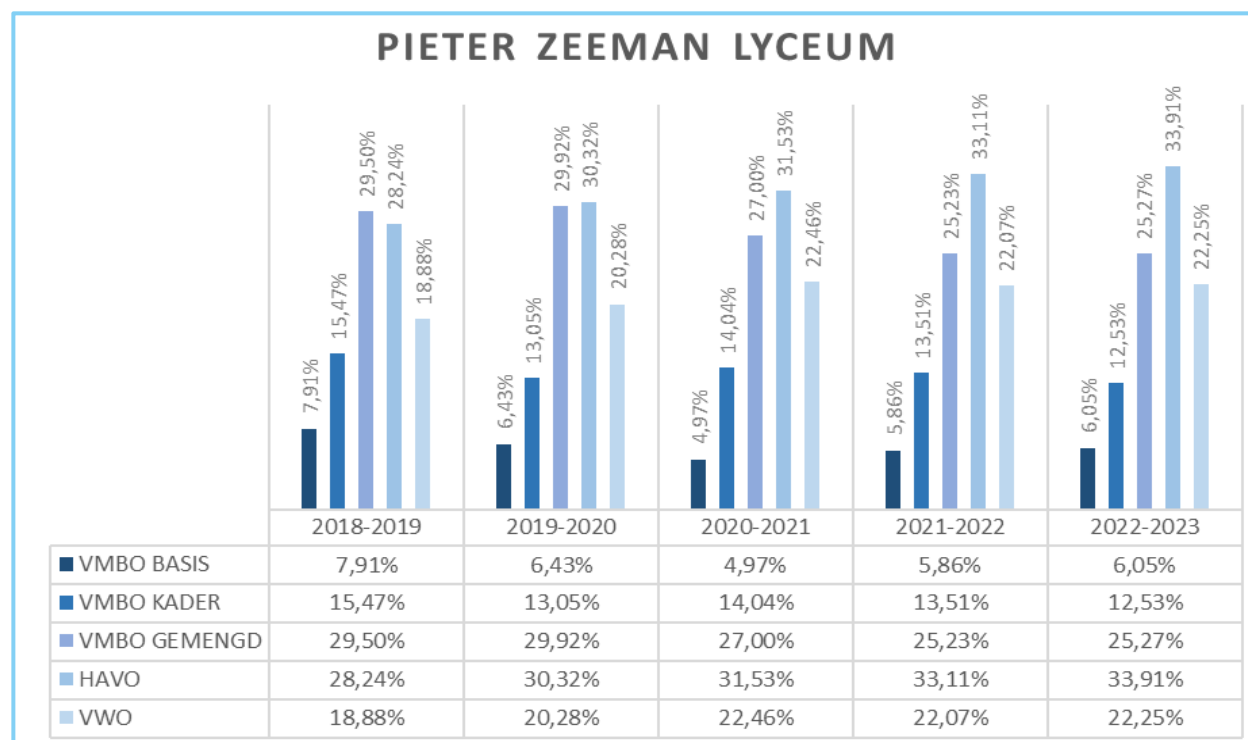
Figuur 47 – Verdeling vmbo, havo, vwo Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg

Bij Het Goese Lyceum locatie Bergweg daalt het aandeel van het aantal vmbo-basis leerlingen licht. De belangstelling voor de vmbo gemengde leerweg neemt al enkele jaren toe.

Figuur 48 – Verdeling vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-gemengd Het Goese Lyceum Locatie Bergweg

Bij het Pieter Zeeman Lyceum zijn er slechts heel kleine verschuivingen waarneembaar tussen de verschillende onderwijssoorten. Het algehele beeld is stabiel.

Figuur 49 – Verdeling vmbo-basis, vmbo-kader, vmbo-gemengd, havo en vwo Pieter Zeeman Lyceum

5.5 Duurzaamheid

Wanneer wij aanbesteden, gaat er aandacht uit naar duurzaamheid. In onze afweging nemen wij ook de terugverdientijd van investeringen mee. In 2023 zorgden wij voor:

- Gescheiden inzameling van afval.
- Een bijna energie-neutrale school in Zierikzee.
- Inkoop van groene stroom.
- Uitvoering van een duurzaamheidsonderzoek (DUMAVA) voor Het Goese Lyceum locatie Bergweg.
- Uitvoering van onderzoek voor de nieuwe Energie Maatregelen lijst 2023.
- Reductie van ons gasverbruik door lager te stoken.

Naast deze 'harde investeringen' hebben wij aandacht voor maatschappelijke duurzaamheid. Daar waar mogelijk vragen wij onze leveranciers om de inzet van mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt.

Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

6.1.1 Onderwijs

Het Pieter Zeeman Lyceum biedt maatwerk voor leerlingen. Dit doen we met ons flexrooster. Leerlingen volgen de vaklessen bij de docent in de klas en kunnen zich inschrijven voor flexuren naar eigen keuze. Tijdens de flexuren kunnen ze extra ondersteuning krijgen voor vakken die ze moeilijk vinden. Maar zichzelf ook verdiepen en verrijken in vakken waar ze goed in zijn. Ook kunnen ze in ons speciale aanbod nieuwe vakken volgen samen met leerlingen uit andere afdelingen en leerjaren. Onze leerlingen zijn hier erg enthousiast over, zoals je kunt zien in onderstaand filmpje.

Figuur 50 – Vmbo, havo, vwo alles door elkaar (CTRL + klik op de afbeelding voor het filmpje)

Het Pieter Zeeman Lyceum maakt het mogelijk om vakken eerder en/of op een hoger niveau af te sluiten. Onze leerlingen worden begeleid in het coachend mentoraat. Sinds januari 2022 werken we in een nieuw schoolgebouw dat afgestemd is op het onderwijs dat wij bieden.

Goed om te weten:

Wij nemen deel aan het experiment voor samenvoeging van de profielen *PIE* (installatietechniek, elektrotechniek en metaaltechniek) en *BWI* (alle basisfacetten van het bouwproces: van ontwerp tot product). In het schooljaar 2023-2024 doen we onderzoek naar deze samenvoeging en vindt de praktische uitwerking plaats. De invoering staat gepland voor het schooljaar 2024-2025.

Het Goese Lyceum

Binnen de school is het afgelopen jaar nadrukkelijk ingezet op onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg. De herstelopdracht voor de havo-afdeling is in 2023 uitgevoerd en heeft goede resultaten opgeleverd: [een voldoende van de onderwijsinspectie op alle fronten](#) én complimenten over de gezette stappen.

In september 2023 stelden wij een plaatsvervangend rector aan, om meer aandacht te kunnen schenken aan de onderwijsontwikkeling:

- Er is een gezamenlijk kader vastgesteld voor de leskwaliteit, waarbij de nadruk ligt op doelgericht lesgeven, activerende didactiek en differentiëren.
- Met de *digitale observatie tool voor lesgevend* is een nulmeting uitgevoerd, er zijn gesprekken gevoerd, er is gericht scholing ingezet en er zijn verbeteracties geformuleerd.
- De *coachingsmentormodule* is uitgebreid. Hierdoor hebben we beter inzicht in de vorderingen van onze leerlingen en kunnen we proactief handelen. Denk hierbij aan potentieel afstroom vroeg signaleren en kansrijke leerlingen bevorderen.
- De adviseurs van '*leren verbeteren van de VO-raad*' helpen ons bij onze analyse en planvorming.
- Het onderwijskundig leiderschap is versterkt. Er zijn duidelijke beleidskaders gesteld ten aanzien van
 - Data gestuurd werken vanuit de schoolleiding
 - Onderwijskundige begeleiding en aansturing van de vaksecties
 - Zicht op leskwaliteit
 - En kwaliteitszorg via de PDCA-cyclus.

In het schooljaar '23-'24 werken we het nieuwe concept voor Het Goese Lyceum Oranjeweg verder uit. We evalueren het concept en werken aan een verbeterde versie.

Figuur 51 – Onderwijskundig concept Het Goese Lyceum Oranjeweg

Daarnaast werken we op beide locaties van Het Goese Lyceum aan het toetsbeleid en een examenvisie. Dit doen we volgens de richtlijnen van de VO-raad en met behulp van externe ondersteuning. Het excellentie certificaat is toegekend aan Het Goese Lyceum Bergweg. Samen met Ostrea werken we aan de scenario-ontwikkeling van het vmbo.

6.1.2 Kwaliteitszorg

Wij werken gestructureerd aan de verbetering van de kwaliteit. Wij maken hierbij gebruik van het programma Risk Changer. De volgende zaken op gebied van kwaliteitszorg vonden dit jaar plaats:

- De adviseur kwaliteitszorg participeerde in verschillende netwerken en wisselde kennis en ervaring uit.
- Scholing in datagebruik en optimalisatie van de systemen.
- Kennis van examinering verbreden en procesverbeteringen aandragen.
- Kennisnemen van het normenkader en selecteren een beheerstool.
- Bewustwording van AVG en Privacy bij de inzet van verschillende communicatiemiddelen.
- Aanschaf AVG-scholingstool die in 2024 wordt ingezet.
- Data-analyse en ontwikkeling van tools.
- Onderhouden van een workflow-systeem voor procedures en documenten.

6.1.3 Personeel

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt voor docenten in een groot aantal lesgebieden, slagen wij er tot op heden in onze vacatures te vervullen. Wij profileren ons zelfstandig, maar ook samen met het Zeeuwse onderwijsveld op de arbeidsmarkt. Zo kan er bij kleine(re) vacatures vraagbundeling ontstaan. De komende jaren zal een flink aantal van onze medewerkers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Daarom ligt onze HRM-focus op werving en selectie en het tijdig binden van zittende werknemers. In hoofdstuk 2.2.1 wordt nader toelichting gegeven op ons HRM-beleid.

6.1.4 Huisvesting

In Goes is er een evenwichtigere verdeling gekomen, door de terugloop van het aantal leerlingen. De klassenverkleining met behulp van de NPO-gelden zal in een aantal jaar worden afgebouwd. Hierdoor zal het tekort aan lokaalruimte afnemen. Het economisch eigendom ligt bij de gemeente en blijft de komende periode ongewijzigd.

Factoren die van invloed (kunnen) zijn op ons huisvestingsvraagstuk zijn:

- Is de afname van ons marktaandeel blijvend?
- Welk scenario van het integraal huisvestingplan (IHP) wordt er gekozen?
- Hoe gaan we één vmbo vormgeven?

6.1.5 Duurzaamheid

De nieuwbouw van Pieter Zeeman Lyceum heeft het predicaat 'Bijna Energie Neutraal Gebouw' (BENG). Het gebouw is gasloos en wordt voorzien van energie door een WKO en zonnepanelen. Ook Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg is een energiezuinig gebouw. Uit onderzoek blijkt dat, met uitzondering van het 'gasloos' maken, er weinig aanpassingen nodig zijn. De DUMAVA-subsidie voor het Goese Lyceum Bergweg zal worden ingezet. Samen met Ostrea denken wij na over de toekomst van het vmbo. Ook dit kan van invloed zijn op de huisvesting.

In ons inkoopbeleid besteden wij blijvend aandacht aan duurzaamheid in de breedste zin van het woord.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 Algemeen

Tabel 12

Meerjarenraming op basis van de verwachtingen van de VO-raad						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
(Verwacht)aantal leerlingen op 1 oktober in het jaar voorafgaand	2.961	2.818	2.818	2.811	2.832	2.888
Baten						
3.1 (Rijks)bijdragen	34.578.044	31.769.123	30.777.640	29.870.503	29.871.047	30.402.794
3.2 Overige overheidsubsidies en subsidies	97.587	0	0	0	0	0
3.5 Overige baten	1.053.528	909.958	831.143	846.560	816.336	852.781
	35.729.159	32.679.081	31.608.783	30.717.063	30.687.383	31.255.575
Lasten						
Personele lasten	28.254.065	28.884.379	28.731.300	28.898.123	29.022.691	29.913.841
Budgettaire ruimte voor personeel	28.254.065	28.884.379	27.105.170	24.817.691	24.847.486	25.448.406
Afschrijvingen	817.826	966.979	1.009.069	993.739	881.833	834.672
Huisvestingslasten	1.578.806	1.302.600	1.316.050	1.320.250	1.325.500	1.320.250
Overige instellingslasten	4.218.327	4.180.173	3.983.813	3.980.873	3.989.792	3.972.852
	34.869.024	35.334.131	33.414.102	31.112.553	31.044.611	31.576.180
Saldo baten en lasten	860.135	-2.655.050	-1.805.319	-395.490	-357.229	-320.605
Financiële baten en lasten	452.934	325.000	235.000	205.000	205.000	205.000
Nettoresultaat	1.313.069	-2.330.050	-1.570.319	-190.490	-152.229	-115.605
Scenario meer baten marktaandeel PZL naar 70%			41.387	80.171	125.196	168.613
Toename personele kosten door toename marktaandeel PZL			0	-46.000	-92.000	-138.000
Vrijval bestemmingsreserve		2.373.359	1.492.346	65.000	65.000	65.000
Scenario IBA 34 leerlingen		105.089	252.313	201.770	151.328	100.885
Vrijval privaat vermogen		96.913	85.000	85.000	85.000	85.000
(Verwacht) Resultaat	1.313.069	245.311	300.618	195.452	182.295	165.893

Goed om te weten:

- De meerjarenraming is op 8-3-2024 goedgekeurd door de Raad van toezicht, in de meerjarenbalans zijn de werkelijke cijfers van 2023 verwerkt.
- De basis voor onze meerjarenraming is de exploitatiebegroting 2024 (gebaseerd op het huidige prijspeil).
- Wij ontwikkelen geen contractactiviteiten (derde geldstroom).
- De effecten van de toekomstige ontwikkelingen zoals vermeld in hoofdstuk 6 zijn (voor zover bekend) meegenomen in de meerjarenramingen
- De VO-raad heeft de onderwijsbegroting van het Ministerie van OC&W afgezet tegen de rijkssubsidies.
- De verwachtingen van de VO-raad (publicatie december 2023) zijn in de vorm van scenario's in de begroting verwerkt.
- We hebben een scenario gemaakt voor het groeiende marktaandeel van het Pieter Zeeman Lyceum.
- We hebben een scenario gemaakt voor de instroom van Izaak Beekman leerlingen.

De nieuwe bekostigingssystematiek is in 2022 ingevoerd. Dit heeft voor ons negatieve consequenties: wij zullen namelijk minder bekostiging krijgen. De overige baten dalen door minder verhuuropbrengsten en minder baten van ouders (door daling van het aantal leerlingen). In de bovenstaande cijfers is rekening gehouden met de vrijval van de NPO-middelen.

6.2.2 Personeelskosten

Onder de personeelskosten zijn vanaf 2024 de kosten van directie en onderwijsondersteunend personeel doorgerekend. Dit doen we op basis van de huidige bezetting. De NPO-gelden zijn ingezet voor klassenverkleining. Naast meer inzet voor OP zijn er extra onderwijsassistenten aangesteld. De verdeling voor de terugloop in personeel is verdeeld over 85% OP en 15% OOP. Tabel 13 dient ter verduidelijking:

Tabel 13

	2025	2026	2027	2028
Geraamde personeelskosten (x 1.000)	28.731	28.898	29.035	29.914
Budgettaire ruimte personeel (x 1.000)	27.105	24.818	24.847	25.448
Verschil (x 1.000)	1.626	4.080	4.175	4.465
Uitgedrukt in 85 % fte OP ad. € 95 k	14,55	36,51	37,36	39,95
Uitgedrukt in 15% OOP ad. € 55k	4,43	11,13	11,39	12,18

Belangrijk bij deze tabel:

- De vermelde bedragen gelden per jaar. Zij dienen dus niet bij elkaar opgeteld te worden.
- Wordt de formatie niet elk jaar bijgesteld? Dan loopt het verschil tussen de budgettaire ruimte en de geraamde personeelskosten op tot €4.465.000 in 2028.
- De GPL OP is gesteld op €95.000 en de GPL OOP op € 55.000.
- De budgettaire toegestane personeelskosten zijn leidend in dit overzicht.

Inschatting van de personele bezetting op basis van de budgettaire ruimte in FTE						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Directie	15	15	14	14	14	14
OP	214	214	199	177	176	174
OOP	89	89	85	78	78	77
Totaal	318	318	298	269	268	265

Tabel 14

Tussen 2024 en 2028 bereiken 68 personen in ons personeelsbestand de pensioengerechtigde leeftijd. Deze uitstroom in combinatie met de flexibele schil biedt voldoende ruimte om de personele bijsturing te realiseren.

Een veel groter probleem voor onze organisatie wordt het vinden van bevoegde docenten. Daar moeten we ons op richten. Tegelijkertijd heeft dit gevolgen voor de besluiten rondom het aanbieden van vaste contracten aan docenten met een tijdelijk contract. De streefwaarde voor het percentage voor de flexibele schil is 15% en zal de komende jaren wellicht nog verder (moeten) dalen.

6.2.3 Verwachte leerlingenaantallen

Voor de prognoses maken we gebruik van de data zoals die worden verstrekt door DUO. Wij rekenen met een '5-jaargemiddelde'. Dit doen we om incidentele uitschieters af te vlakken. Dit gemiddelde wordt berekend per denominatie en het marktaandeel per school en per gemeente. De reformatische leerlingen zijn bij onze prognoseberekeringen buiten beschouwing gelaten. De prognose gaat uit van een dalende trend, omdat er minder leerlingen zijn. Tabel 15 geeft het te verwachten verloop vanaf 2023 weer:

Tabel 15

Leerlingenaantallen op 1 oktober	
	Totaal
2023	2.864
2024	2.818
2025	2.811
2026	2.832
2027	2.888

Het leerlingaantal blijft de komende jaren vrij constant. De avo-isering lijkt wel zijn opmars te doen: er is minder belangstelling voor de vmbo-basis en -kader opleidingen.

Figuur 52 - avo-isering

Dit betekent dat de interne personeelsmobiliteit voor Pontes als geheel een belangrijk instrument blijft.

Willen wij ons speciaal aanbod in stand houden in een krimpende markt? De fusie met Ostrea, de vorming van één *vmbo Goes*, het combineren van vacatures en de interne mobiliteit zullen hierbij een belangrijke

rol spelen. Wij gaan de verschillende vormen van samenwerking met het bedrijfsleven uitwerken en onderzoeken daarnaast andere vormen van het organiseren van ons onderwijs.

Wij blijven inzetten op veel speciaal aanbod (en dus keuzemogelijkheden voor onze leerlingen) binnen onze scholen. De veranderende wetgeving rondom kansengelijkheid in het onderwijs vraagt van ons ook de komende jaren een oplossing om deze strategie te kunnen volhouden. De betalingsbereidheid van ouders staat onder druk.

6.2.4 Meerjaren balans

Tabel 16

Meerjaren balans Pontes Scholengroep X €1.000						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
ACTIVA						
Materiële vaste activa	5.294	5.404	4.955	4.831	4.579	4.494
Vorderingen	945	945	945	945	945	945
Liquide middelen	14.395	11.886	10.745	10.644	10.704	10.634
Totaal actief	20.634	18.235	16.645	16.420	16.228	16.073
PASSIVA						
Algemene reserve (publiek)	1.060	1.200	1.207	1.167	1.165	1.200
Bestemmingsreserve (publiek)	7.605	5.232	3.740	3.675	3.610	3.545
Privaat vermogen	1.556	1.459	1.374	1.289	1.204	1.119
Voorzieningen	2898	2.829	2.809	2.774	2.734	2.694
Kortlopende schulden	7.515	7.515	7.515	7.515	7.515	7.515
Totaal passief	20.634	18.235	16.645	16.420	16.228	16.073

De komende jaren verwachten wij geen grote verandering in de financieringsstructuur. De instelling blijft gefinancierd met eigen middelen. De geldmiddelen zijn ruimvoldoende om te voorzien in de liquiditeit. De liquiditeitsratio ligt tussen de 2,04 en 1,5 en is daarmee ruimvoldoende. De onttrekkingen aan de voorzieningen volgen het normale te verwachten uitgavenpatroon. De mutatie in de reserve bestaat uit het te verwachten resultaat c.q. vrijval van de bestemmingsreserve NPO-gelden.

Tot slot

Door de verhoging van de Lumpsum en de verschuiving van de NPO-gelden, als meer projectengelden is er een groot positief resultaat. Dit afwijkende beeld zal bij alle VO-scholen in Nederland ontstaan. Door het aantrekken van de rente zijn de financiële baten toegenomen. Als wij al deze zaken buiten beschouwing laten, zou het resultaat circa €1.026.000 negatief zijn. Dit is in lijn met de begroting.

Wij hebben er doelbewust voor gekozen te investeren in de kwaliteit van het onderwijs ten koste van onze financiële reserve. De komende jaren wordt de bestemmingsreserve NPO volledig ingezet, waardoor het eigen vermogen zal dalen. We blijven eraan werken dat het geld naar het onderwijs moet gaan.

Ons uitgangspunt blijft een sluitende exploitatie (rekening houdend met de vrijval van bestemmingsreserves) en meerjarige financiële stabiliteit van de stichting.

In 2024 bereiden wij ons samen met Ostrea voor op de fusie. Een onderdeel hiervan is het afstemmen en herzien van het beleid. Dit zal van invloed zijn op onze vermogenspositie.

Wij streven altijd naar een gezonde bedrijfsvoering, waarbij we het onderwijs, maar zeker ook de belangen van onze leerlingen en van onze medewerkers goed in het oog houden.

Goes, mei 2024

ir. K.G. Terlage
Voorzitter College van Bestuur

Vastgesteld te Goes, 30 mei 2024

College van Bestuur

De heer ir. K.G. Terlage

Raad van Toezicht

De heer M.M.C.J. Suikerbuijk

De heer S.G. Verheul

Mevrouw M.A.F. Nobels MEM MBA MCC

De Heer dr. J Naafs

De Heer E. Roijers

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2023

Stichting Scholengroep Pontes

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op 21 april 2024, in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Stichting Scholengroep Pontes is het bevoegd gezag van Pontes en is feitelijk gevestigd op Bergweg 14, te Goes (statutaire vestigingsplaats) en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 22043910. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de Oosterschelderegio.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva geherwaardeerd volgens kostprijsmodel.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Scholengroep Pontes zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Tekorten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de goedgekeurde begroting van het huidige jaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Stelselwijziging

Op 1 januari 2023 is een stelselwijziging toegepast waarbij er sprake is van een overgang van voorziening groot onderhoud naar activeren van groot onderhoud. Reden van deze stelselwijziging is de onzekerheid met betrekking tot de uitvoering van de onderhoudscomponenten (zowel in de tijd als in geld), waardoor de hoogte van de benodigde voorziening groot onderhoud niet goed kan worden ingeschat. Met de keuze voor activeren en afschrijven worden alleen de werkelijke uitgevoerde onderhoudscomponenten geactiveerd. Op basis van RJ 212.807 is deze stelselwijziging prospectief verwerkt. Daarbij zijn de vergelijkende cijfers van boekjaar 2022 niet aangepast. De stelselwijziging heeft geleid tot een vrijval van de onderhoudsvoorziening per 1 januari 2023 van € 1.098.686 naar het eigen vermogen. Daarnaast heeft de begrote dotatie aan de voorziening groot onderhoud (€ 138.000) in 2023 niet plaatsgevonden. In plaats daarvan is het werkelijk uitgevoerde meerjarig onderhoud in 2023 geactiveerd, dit heeft geleid tot € 2.659 afschrijvingskosten. Het effect van deze stelselwijziging op het resultaat in 2023 bedraagt € 135.341 positief. Het effect van deze stelselwijziging op het eigen vermogen in 2023 bedraagt € 1.234.027 positief.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd. Indien noodzakelijk voor het inzicht zijn de vergelijkende cijfers voorgaand jaar geherrubriceerd. Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Coöperatie Samenwerkingsverband passend Voortgezet Onderwijs Oosterschelderegio UA zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

B1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Gebouwen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de volgende afschrijvingstermijnen: afschrijving fietsenstallen over 20 jaar, afschrijving nieuwbouw over 30 jaar, afschrijving verbouwingen 10 jaar. Voor de leermiddelen wordt een afschrijving van 25% in een jaar gehanteerd ongeacht het moment van aanschaf. De onderbouwing van deze afwijkende afschrijvingsmethode is dat op het moment van verstrekken van de leermiddelen de economische waardevermindering onmiddellijk optreedt.

Inventaris en apparatuur

Verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van onderstaande afschrijvingstermijnen m.i.v. de maand van aanschaf.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Gebouwen en terreinen	10-30 jaar
-----------------------	------------

Inventaris en apparatuur	3-20 jaar
--------------------------	-----------

Leermiddelen	5 jaar
--------------	--------

Kleine inventarisaankopen tot een bedrag van € 500 worden volgens een bestendige gedragslijn ten laste van de exploitatierekening gebracht in het jaar van aanschaf.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de school en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten, welke ontstaan uit het verschil tussen de vergoeding en de werkelijk gemaakte lasten (wanneer er sprake is van een tekort, wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht).

Bestemmingsreserverisico's (voorheen bestemmingsreserve personeel)

De bestemmingsreserverisico's zijn gevormd voor de opvang van geldelijke gevolgen van onverwachte gebeurtenissen. De hoogte is gebaseerd op de kapitalisatie van de gewogen risico's.

Bestemmingsreserve Bapo

Deze bestemming is gevormd ter dekking van de kosten die voortvloeien uit opname van eerder gespaarde Bapo-uren.

Bestemmingsreserve onderhoud

De bestemmingsreserve onderhoud is gevormd ter dekking van de kosten van toekomstig groot onderhoud. De berekening is gebaseerd op de componentenmethode, waarbij een correctie wordt toegepast voor de posten die op termijn onder renovatie vallen dan wel in verband met de verwachte levensduur niet worden uitgevoerd.

Reserve schoolfonds

Het reserve schoolfonds betreft het saldo van de ouderbijdragen. Ten laste van de bijdragen van ouders worden o.a. betaald: de excursies, kluisjes, leerlingenverzekeringen, leerlingengereedschap, bedrijfskleding, culturele en andersoortige evenementen en andere voor de leerlingen van belang zijnde zaken.

Reserve vrijwillige ouderbijdrage

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van de bijdrage van ouders.

Reserve contractactiviteiten

Deze reserve is gevormd uit in het verleden uitgevoerde contractactiviteiten van het voormalige Groot Stelle. Na de vorming van Scholengroep Pontes per 01-08-1999 zijn er geen contractactiviteiten meer uitgevoerd en is het bedrag van de reserve niet meer gewijzigd.

Reserve Boekenfonds

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van het boekenfonds en dient ter dekking van onvoorziene kosten van het boekenfonds.

Reserve Kantine

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van de kantines. Deze reserve kan worden aangewend ten behoeve van uitgaven die verband houden met de kantinevoorziening.

Continuïteit

Het totale eigen vermogen (algemene- en bestemmingsreserve) van Stichting Scholengroep Pontes bedraagt per 31 december 2023 € 10,2 miljoen positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van toekomstige verplichtingen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter. Dotaties aan de voorziening worden ten laste van de exploitatie geboekt, vrijval wordt ten gunste van de exploitatie geboekt.

Vanaf 2014 is een voorziening gevormd ter dekking van de kosten die verband houden met het gedeeltelijk doorbelasten van de WW-uitkeringen. Voor de duur van twee kalenderjaren is een voorziening gevormd. Op persoonsniveau wordt een inschatting van het risico gemaakt.

Op grond van de "Richtlijn Jaarverslag Onderwijs" is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Een medewerker bouwt aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband.

De voorziening spaarverlof is gevormd om te voorzien in de toekomstige kosten voor opnamen van dit verlof. De gespaarde uren zijn gekapitaliseerd.

In 2017 is de commissie voor 'Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs' met een aanvulling gekomen m.b.t. de verplichting voor de gespaarde uren in het kader van de regeling persoonlijk budget. Op grond hiervan is deze post die als kortlopende schuld geregistreerd stond omgezet naar een voorziening. Er is een volledige dekking (100%) voor deze gespaarde uren opgenomen tegen een persoonlijk uurtarief.

In 2017 is er een nieuwe voorziening gevormd voor de kosten van langdurig zieken. Van de werknemers die op 31 december ziek zijn, is ingeschat wat de kosten zijn bij niet of slechts gedeeltelijke terugkeer in het arbeidsproces. De kosten zijn op 100% gewaardeerd.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud werd tot 2022 een voorziening gevormd. Met ingang 2023 is door middel van een stelselwijziging deze voorziening opgeheven en omgezet naar een bestemmingsreserve onderhoud.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van het ABP. De pensioenpremie die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De dekkingsgraad van het pensioenfonds ultimo 2023 bedroeg 110,5%.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva betreffen:

- vorderingen
- liquide middelen
- kortlopende schulden

Vorderingen en schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

De kasstroom wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Stamgegevens - Baten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Toerekeningsbeginsel

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waar ze betrekking op hebben, ongeacht het moment van ontvangst of betaling. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar worden verspreid.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekenings-clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekenings-clausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekenings-clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen, periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

B2 BALANS PER 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

		31 december 2023	31 december 2022
ACTIVA			
Vaste activa			
1.2 Materiële vaste activa	1		
Gebouwen en terreinen		1.851.311	1.491.708
Inventaris en apparatuur		3.003.252	3.038.324
Overige inventaris		248.337	275.111
MVA in uitvoering			0
		<u>190.593</u>	
		5.293.493	4.805.142
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	2		
Debiteuren		459.586	91.548
Overige vorderingen		<u>485.924</u>	<u>235.961</u>
		945.511	327.509
1.7 Liquide middelen	3	<u>14.395.448</u>	<u>11.887.455</u>
		<u>20.634.452</u>	<u>17.020.106</u>

		31 december 2023	31 december 2022
PASSIVA		€	€
2.1 Eigen Vermogen	4		
Algemene reserve		1.060.650	1.830.722
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		<u>9.161.066</u>	<u>5.979.240</u>
		10.221.717	7.809.962
2.2 Voorzieningen	5		
Personeelsvoorzieningen		2.897.943	1.749.341
Overige voorzieningen		<u>0</u>	<u>1.098.686</u>
		2.897.943	2.848.028
2.4 Kortlopende schulden	6		
Crediteuren		1.247.912	824.655
Ministerie van OCW		651.856	954.721
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.274.035	1.213.810
Schulden terzake van pensioenen		384.199	390.794
Overige kortlopende schulden		30.582	342.998
Overlopende passiva		<u>3.926.210</u>	<u>2.635.139</u>
		<u>7.514.793</u>	<u>6.362.117</u>
		<u>20.634.452</u>	<u>16.253.947</u>

	Realisatie	Begroting	Realisatie
B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022			
	2023	2023	2022
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	34.578.044	30.717.185	31.787.322
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	97.587	334.916	106.799
3.5 Overige baten	1.053.528	635.577	1.043.755
	35.729.159	31.687.678	32.937.876
Lasten			
4.1 Personele lasten	28.254.065	26.978.339	25.941.283
4.2 Afschrijvingen	817.826	859.903	772.388
4.3 Huisvestinglasten	1.578.806	1.375.246	1.499.828
4.4 Overige instellingslasten	4.218.327	3.507.214	4.076.032
	34.869.024	32.720.702	32.289.531
Saldo baten en lasten	860.135	-1.033.024	648.345
5 Financiële Baten en Lasten			
Financiële baten	452.934	0	39.639
Financiële baten en lasten	452.934	0	39.639
Resultaat	1.313.069	-1.033.024	687.984

	2023	2022
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	860.135	648.345
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	817.826	772.388
- Mutaties voorzieningen	<u>49.915</u>	<u>340.345</u>
	867.741	1.112.733
Veranderingen in vlottende middelen		
- Vorderingen	-618.002	-36.154
- Kortlopende schulden	<u>1.152.676</u>	<u>-262.170</u>
	534.674	-298.324
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.262.549	1.462.755
- Ontvangen interest	<u>452.934</u>	<u>39.639</u>
	<u>452.934</u>	<u>39.639</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.715.484	1.502.394
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	<u>-1.306.177</u>	<u>-873.997</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.306.177	-837.997
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Overige kapitaalsmutatie	<u>1.098.686</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>1.098.686</u>	
Mutatie liquide middelen	<u>2.507.993</u>	<u>628.397</u>
Beginstand liquide middelen	11.887.455	11.259.058
Mutatie liquide middelen	<u>2.507.993</u>	<u>628.397</u>
Eindstand liquide middelen	<u>14.395.448</u>	<u>11.887.455</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

ACTIVA

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.2 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	1.851.311	1.491.708
Inventaris en apparatuur	3.003.252	3.038.324
Overige inventaris	248.377	275.111
MVA in uitvoering	190.593	0
	5.293.493	4.805.142

Boekwaarde 1 januari 2023

Aanschaffingswaarde	2.566.511		8.782.984	449.220	11.798.715
Overige waarde veranderingen					0
Cumulatieve afschrijvingen	-1.074.803	0	-5.744.660	-174.110	-6.993.573
Boekwaarde 1 januari 2023	1.491.708	0	3.038.324	275.110	4.805.142

Mutaties

Investeringen	478.052	190.593	570.715	66.816	1.306.177
Afschrijvingen	-118.449		-605.788	-93.589	-817.826
Boekwaarde afgestoten activa					0
Overige waardeveranderingen				0	0
Afschrijving afgevoerde activa	0				0
Subsidiebijdrage		0			0
Mutatie boekwaarde	359.603	190.593	-35.072	-26.773	488.351

Boekwaarde 31 december 2023

Aanschaffingswaarde	3.044.563	190.593	9.353.699	516.036	13.104.892
Overige waarde veranderingen		0	0		0
Cumulatieve afschrijvingen	-1.193.252	0	-6.350.448	-267.699	-7.811.399
Boekwaarde 31 december 2023	1.851.311	190.593	3.003.252	248.337	5.293.493

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Gebouwen en terreinen	10-30 jaar
Inventaris en apparatuur	3-20 jaar
Leermiddelen	5 jaar

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Debiteuren	459.586	91.548
Overige vorderingen	485.924	235.961
	<u>945.511</u>	<u>327.509</u>

Ten behoeve van oninbare vordering is een voorziening gevormd ad. € 38.231. Deze voorziening is in mindering gebracht op het debiteurensaldo.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€

1.7 Liquide middelen

Kasmiddelen	2.982	1.255
Banktegoeden	14.286.268	11.717.902
Overige	106.199	168.299
	<u>14.395.448</u>	<u>11.887.455</u>

Banktegoeden		
Betaalrekeningen	14.286.268	11.717.902
	<u>14.286.268</u>	<u>11.717.902</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€

Overige

Kruisposten	106.199	168.299
	<u>106.199</u>	<u>168.299</u>

Alle liquide middelen staan vrij ter beschikking.

PASSIVA

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

4 2.1 Eigen Vermogen

	Saldo 1-1- 2023	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31- 12-2023
Algemene reserve	1.830.722	-770.071	0	1.060.650
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve Risico's	1.569.375	-19.350	0	1.550.025
Reserve Onderhoud	0	1.000.000	1.098.686	2.098.686
Reserve Werkdrukvermindering	0	323.557	0	323.557
Reserve NPO	2.690.088	942.715	0	3.632.803
Reserve BAPO	1.309	-1.309	0	0
	4.260.771	2.245.613	1.098.686	7.605.071
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	1.294.605	-162.473	0	1.132.132
Reserve vrijwillige ouderbijdragen	18.271	0	0	18.271
Reserve Contractactiviteiten	94.561	0	0	94.561
Reserve Boekenfonds	251.393	0	0	251.393
Reserve Kantine	59.638	0	0	59.638
	1.718.469	-162.473	0	1.555.996
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	5.979.240	2.083.140	1.098.686	9.161.067
2.1 Eigen Vermogen	7.809.962	1.313.068	1.098.686	10.221.717
Totaal vermogen	7.809.962	1.313.068	1.098.686	10.221.717

Jaarlijks worden de risico's in kaart gebracht. Vanaf 2021 wordt gewerkt met het programma RiskChanger, hierin worden de risico's gewogen en gekapitaliseerd; het benodigde bedrag wordt geschat op € 1.50.025. De dotatie van €19.350 is via de resultaat bestemming ten gunste van de algemene reserve gebracht. De grootste risico's hebben betrekking op personeel. Besloten is om één reserve i.v.m. risico's aan te houden.

Er is een stelselwijziging toegepast conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De Voorziening Onderhoud is opgeheven en omgezet naar een Reserve Onderhoud. De Reserve Onderhoud is gevormd om inzichtelijk te maken welke middelen nodig zijn voor toekomstig groot onderhoud. De hoogte van de reserve wordt berekend op basis van de componenten methode, waarbij een correctie plaats vindt voor de geschatte kosten van renovatie die t.z.t. voor rekening van de gemeente komen. De dotatie is van € 1.000.000 is ten laste van de algemene reserve gebracht.

De reserve werkdrukvermindering is gevormd ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de werkdrukverminderingssystemen. Der organisatie-eenheid is door het personeel een werkdrukverminderingssystem opgesteld voor het schooljaar 2023-2024. De niet bestede middelen zijn aan de reserve werkdrukvermindering toegevoegd en zullen in 2024 vrijvallen.

De reserve werkdrukvermindering is in 2019 gevormd met de eenmalige rijksbijdrage ter dekking van de kosten voor de invoering van de werkdrukverminderingsmaatregelen. Naar rato van de kosten is in 2020 een deel ten gunste van de algemene reserve gebracht. Het restant is in 2021 vrijgevallen.

De reserve NPO is in 2021 gevormd met de niet bestede NPO-gelden (lumpsum middelen). Deze rijksbijdrage is ter dekking van de kosten voor interventies om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen. De NPO-gelden worden in 2021, 2022 en 2023 uitgekeerd. Aan de hand van de besteding zal de bestemmingsreserve de komende jaren vrijvallen.

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET NETTO RESULTAAT

Het nettoresultaat over 2023 bedraagt overeenkomstig de jaarrekening € 1.303.069
Dit resultaat is als volgt bestemd:

	<u>2023</u>
	€
Resultaat algemene reserve	-770.071
Resultaat reserve resultaat risico's	-19.350
Resultaat reserve Werkdrukvermindering	323.557
Resultaat reserve Onderhoud	1.000.000
Resultaat reserve NPO	942.715
Resultaat reserve Bapo	<u>-1.309</u>
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)	2.245.613
Resultaat reserve schoolfonds	-162.473
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)	<u>-162.473</u>
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)	2.083.140
Resultaat eigen vermogen	<u><u>1.313.069</u></u>

	Saldo 1-1-2023	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 2023
Personeel:					
Overige voorziening langdurig zieken	112.569	142.952		0	255.521
WW	53.607	7.316	-35.299	0	25.624
Jubilea	284.884	77.480	-44.779	0	317.584
Spaarverlof	28.464		-24.674	0	3.790
Persoonlijk budget	<u>1.269.817</u>	<u>1.025.606</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.295.423</u>
	1.749.341	1.253.354	-104.752	0	2.897.943
Overig:					
Onderhoud	<u>1.098.686</u>	<u>0</u>	<u>-1.098.686</u>	<u>0</u>	
	1.098.686	0	-1.098.686	0	
	<u>2.848.028</u>	<u>1.253.354</u>	<u>-1.203.438</u>		<u>2.897.943</u>

Voorziening langdurig zieken

Vanaf 2017 is conform de richtlijn RJO een voorziening gevormd ter dekking van de kosten van langdurig zieken. Er is een inschatting gemaakt van de doorbetalingsverplichting voor de maximale duur van twee jaar, van de medewerkers die niet meer of slechts ten deel terugkeren op hun arbeidsplaats. Binnen één jaar zal ca € 1220.680 en binnen twee jaar ca. € 134.841 worden onttrokken

WW-voorziening

In 2014 is een nieuwe voorziening gevormd. Dit ter dekking van de kosten voor het eigenrisico-deel van de uitkeringslasten van de WW aan ex-werknemers voor de komende twee jaar (2024 en 2025). Op persoonsniveau is er een inschatting gemaakt van het risico. Binnen één jaar zal ca € 7.020 en binnen twee tot vijf jaar ca. € 18.604 worden onttrokken.

Jubilea voorziening

In 2012 is de schattingsmethodiek gewijzigd naar een berekeningswijze die rekening houdt met de zogenaamde blijf-kans en de contante waarde van de uitkering. Binnen één jaar zal ca. € 39.750 en tussen twee en vijf jaar zal ca. € 118.705 worden onttrokken aan de voorziening jubilea.

Voorziening Spaarverlof

Van het saldo van de voorziening spaarverlof zal binnen één jaar 3.790 worden opgenomen ter dekking van kosten verband houdend met het opnemen van spaarverlof.

Voorziening Persoonlijk budget

In 2016 is er conform de gewijzigde richtlijn RJO een voorziening gevormd voor de gespaarde uren in het kader van de regeling persoonlijk budget. Alle uren worden op enig moment opgenomen dan wel uitbetaald, er vindt derhalve geen afwaardering plaats. De opname van de gespaarde uren wordt per jaar op persoonsniveau opgegeven, een inschatting van de opnamen binnen één tot vijf jaar kan daarom niet worden gegeven. De gespaarde uren worden na vier jaar gekapitaliseerd en niet meer geïndexeerd. Op werknemersniveau worden de opgebouwde uren en het spaarsaldo geregistreerd. Medewerkers kunnen het recht op seniorenverlof uitstellen voor opname op een later moment (120 klokuren per jaar tegen 50% eigen bijdrage). Er is geen voorspelling te doen van de opname voor de korte termijn.

Meerjaren onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is d.m.v. een stelselwijziging opgeheven per 1 januari 2023 en omgezet naar een bestemmingsreserve onderhoud.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.4 Kortlopende schulden		
Crediteuren	1.247.912	824.655
Ministerie van OCW	651.856	954.721
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.274.035	1.213.810
Schulden terzake van pensioenen	384.199	390.794
Overige kortlopende schulden	30.582	342.998
Overlopende passiva	3.926.210	2.635.139
	<u>7.514.793</u>	<u>6.362.117</u>
Ministerie van OCW		
OCW geormerkt (nog te besteden STOZ gelden)	651.856	954.721
	<u>651.856</u>	<u>954.721</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonbelasting	1.266.406	1.365.448
Premies sociale verzekeringen	0	-151.177
Omzetbelasting	7.629	-461
	<u>1.274.035</u>	<u>1.213.810</u>

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overlopende passiva		
OCW geormerkt GL TL	57.204	121.534
OCW niet-geormerkt	1.860.617	253.433
Bèta Awards, nog te besteden	0	2.487
Nog te betalen vakantiegeld en verlofuren	1.575.918	1.523.643
Verplichting bindingstoelagen	86.666	83.183
 Vooruit ontvangen bedragen	 345.804	 650.858
	<u>3.926.210</u>	<u>2.635.139</u>

Toelichting:

Een nadere specificatie van de geormerkte subsidies wordt hieronder weergegeven in Model G

MODEL G

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform subsidie beschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	Status onderhanden/ja/nee
Doorstroom Po Vo	DPOVO21010	20-07-21	ja
Heterogene brugklas	SHB22007	30-06-2022	ja
Heterogene brugklas	SHB210184	08-02-2022	ja
Heterogene brugklas	SHB210216	08-02-2022	ja
Pilot praktijkgerichte leeromgeving GL TL TIV	GLTL22R001	09-06-2022	onderhanden
Pilot praktijkgerichte leeromgeving GL TL ZW	GLTLP002	09-06-2022	onderhanden
Doorstroom Po Vo	DPOVO22234	28-07-2022	onderhanden
Doorstroom Po Vo	DPOVO22002	28-07-2022	onderhanden
Doorstroom Po Vo	DPOVO22233	28-07-2022	onderhanden
Doorstroom Po Vo	DPOVO23277	21-07-2023	onderhanden
Basisvaardigheden	VBV23-VO-0261	23-8-2023	onderhanden
Basisvaardigheden	VBV23P-R2-VO-0005	30-11-2023	onderhanden
Zijinstroom	2023/2/1.000.001.117	21-03-2023	onderhanden
Studieverlof lerarenbeurs	2023/2/22415912	22-08-2023	ja

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvang en t/m verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR		EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal		0	0		0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvang en t/m verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
			EUR	EUR		EUR	EUR	EUR	EUR
	Kenmerk	datum							
Pilot praktijkgericht programma voor GL en TL	gltl20053	30-11-20	162.000	139.320	71.246	68.074	22.680	33.550	57.204
Pilot praktijkgericht programma voor GL en TL	gltl20085	30-11-20	162.000	139.320	85.860	53.460	22.680	76.140	0
			324.000	278.640	157.106	121.534	45.360	109.690	57.204

B6 toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2023

Baten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
3.1 (Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	27.925.247	26.107.477	25.688.154
Vergoeding materieel			
Geormerkte subsidies	486.203	148.500	219.866
Niet-geormerkte subsidies	3.812.532	2.477.062	3.892.221
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	2.354.063	1.984.146	1.987.080
	34.578.044	30.717.185	31.787.322
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Overige subsidies	97.587	334.916	106.799
	97.587	334.916	106.799
3.5 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	156.950	91.260	120.435
Ouderbijdragen/boeken/kantine	707.476	432.367	624.160
Ontvangsten personeel	184.939	111.950	202.312
Overige baten	4.163	0	96.848
	1.053.528	635.577	1.043.755

Lasten

4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	20.842.470	26.173.133	19.502.925
Sociale lasten	2.853.987	127.200	2.615.733
Pensioenlasten	2.865.213	0	3.147.387
Overige personele lasten	1.928.996	708.006	938.027
Uitkeringen (-/-)	-236.601	-30.000	-262.789
	28.254.065	26.978.339	25.941.283
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	1.890.346	1.888.627	1.770.992
Salariskosten OP	19.258.501	18.861.881	18.523.736
Salariskosten OOP	4.843.546	4.605.032	4.145.202
Salariskosten vervanging	57.906	328.400	272.783
Salariskosten BAPO	259.540	270.979	307.900
Salariskosten M.R.	-70	12.024	11.971
Onkostenvergoeding via salaris	86.235	92.000	51.514
Salariskosten ouderschapsverlof	3.556	114.190	29.345
Correctie sociale lasten	-2.691.877	0	-2.463.130
Correctie pensioenen	-2.865.213	0	-3.147.387
	20.842.470	26.173.133	19.502.925

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Overige personele lasten			
Nascholing	233.334	220.300	219.004
Mutatie VU/EJU/VD/Bindingstoelage	-8.667	-54.995	-28.055
Kosten Arbo	112.639	49.680	42.556
Dotatie persoonlijk budget	1.037.836	0	26.500
Vrijval persoonlijk budget	-298.268	0	0
Dotatie voorziening ww-rechten	7.316	30.000	78.950
Dotatie voorziening jubilea	142.952	0	46.016
Dotatie voorziening spaarverlof	77.480	58.000	-29.187
Dotatie overige personeelsvoorziening	0	31.000	0
Bijdrage risico ziektevervaging	0	0	2.440
Vrijval voorziening spaarverlof	-20.280	0	0
Administratiekantoor	70.603	77.693	77.403
Overige personeelskosten	574.052	296.328	502.400
	<u>1.928.996</u>	<u>708.006</u>	<u>938.027</u>

Personeelsbezetting

	31-12-2023 Aantal FTE's	31-12-2022 Aantal FTE's
DIR	14,6	15,00
OP	214,6	213,77
OOP	89,2	84,42
	<u>318,4</u>	<u>313,19</u>

WNT 2023

Complexiteitspunten berekening	Score
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	6
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen	3
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten	4
Totaal aantal complexiteitspunten	13
Bezoldigingsklasse	E
Bezoldigingsmaximum	189.000
Afwijking bezoldigingsmaximum	Niet van toepassing

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1

Dhr. K.G. Terlage

Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband (in <u>fte</u>)	1
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	153.158
Beloningen betaalbaar op termijn	22.724
<i>Subtotaal</i>	175.882
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	0
Totale bezoldiging	175.882
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	nvt

1b. Gegevens 2022

Gegevens 2022	
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2022	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.222
Beloningen betaalbaar op termijn	22.723
Totale bezoldiging 2022	171.945
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	183.000
Bezoldiging	171.945

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dhr. J. Naafs	Dhr. E. Roijers	mevr. M.A.F. Nobels	dhr. M.M. J. Suijkerbuijk	dhr. S.G. Verheul
Functiegegevens	lid	lid	lid	lid	voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 T/M 31-12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging 2023	4.653	4.653	4.653	4.653	8.020
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.900	18.900	18.900	18.900	28.350
-/- Onverschuldigd betaald bedragen nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2023	4.653	4.653	4.653	4.653	8.020
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2022					
Functiegegevens	lid	lid	lid	lid	voorzitter
Aanvang en einde dienstvervulling in 2022	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Totale bezoldiging 2022	4.532	4.532	4.532	4.532	7.838
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.300	18.300	18.300	18.300	27.450

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2022
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	118.449	162.167	117.224
Overige inventaris	93.589	5.116	78.419
Inventaris en apparatuur	605.788	692.620	576.746
	817.826	859.903	772.388

4.3 Huisvestingslasten			
Dotatie onderhoudsvoorziening	0	138.000	138.000
Onderhoud gebouw/installaties	589.263	370.500	540.562
Energie en water	345.119	271.000	283.827
Schoonmaakkosten	566.715	527.946	469.538
Heffingen	33.957	52.100	49.623
Overige huisvestingslasten	43.752	15.700	18.278
	1.578.806	1.375.246	1.499.828

4.4 Overige instellingslasten			
Administratie- en beheerslasten	1.205.987	1.164.520	1.229.788
Administratie en beheer	26.500	27.000	25.958
Accountantskosten (controle jaarrekening)	1.232.488	1.191.520	1.255.747
Inventaris en apparatuur	1.333.931	1.219.544	998.838
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	719.713	293.638	506.732
Uitgaven t.l.v. rijkssubsidies	2.053.644	1.513.182	1.505.570
Overige	-37.257	188.565	585.703
Projecten	867.683	543.747	660.146
Leerlingen / boeken / kantine	101.769	70.200	68.867
Overige uitgaven	932.196	802.512	1.314.716

Onder de projecten en incidentele middelen uitgaven is in 2022 ca € 365.000 verwerkt voor personele kosten van eigen personeel. In 2023 zijn de kosten van inzet voor projecten ad. € 581.000 onder personele lasten verantwoord.

Totaal Overige instellingslasten	4.218.327	3.507.214	4.076.032
----------------------------------	-----------	-----------	-----------

Financiële baten en lasten

Financiële baten	452.934	0	39.639
Rentebaten	452.934	0	39.639
Totaal financiële baten en lasten	452.934	0	39.639

Model E Overzicht verbonden partijen

Statutaire naam	Coöperatie Samenwerkingsverband passend Voortgezet Onderwijs
Oosterschelderegio	UA
Juridische vorm	Coöperatieve vereniging
Statutaire Zetel *	Goes
Code activiteiten	4
Deelname %	20 %

B10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

Naast de op de balans vermelde posten is de Stichting Scholengroep Pontes de volgende verplichtingen (doorlopende meerjaren contracten) aangegaan voor:

- Operational lease van kopieerapparatuur: voor een bedrag van € 28.800 excl. btw per jaar.
- Herverzekering van de risico's van WGA is in 2021 Europees aanbesteed. Het contract loopt van 2022 tot en met 2026, voor een bedrag van € 160.000 (vrij van btw) per jaar.
- Inleen derden: In 2021 is het inlenen van arbeidskrachten Europees aanbesteed. De contractwaarden is ca. € 150.000 excl. btw per jaar. Er zijn geen afnameverplichtingen.
- Voor de verzorging van de personeels- en salarisadministratie en de hosting van het financiële pakket is er een doorlopend contract met een opzegtermijn van 6 maanden, contractwaarde bedraagt ca € 58.349 excl., btw per jaar.
- Schoonmaakwerkzaamheden zijn in 2022 Europees aanbesteed: contractwaarde per jaar € 280.000 excl. Btw. Het contract loopt tot 2026 met een mogelijkheid tot verlenging tot 2031.
- ICT-dienstverlening: contractwaarde per jaar € 136.620 excl. btw. Het contract loopt tot 2028.
- Touringcarvervoer: In 2021 is deze dienst Europees aanbesteed. Contractwaarde per jaar ca € 70.000 excl. btw (op dit contract zit geen afnameverplichting).
- Leermiddelen: In 2021 zijn de leermiddelen Europees aanbesteed in vier percelen. Het contract loopt van 2022 tot en met 2026. Opdracht is verleend aan vier partijen. De totale contractwaarde is ca € 900.000.
- Levering van gas en elektra, onder meer via de inkoopcombinatie "Energie voor Scholen". Het contract is in 2020 Europees aanbesteed. Het contract gaat in 2021 in en loopt tot 2025. Dit is een o.b.v. vaste prijs per geleverde eenheid, de waarde bedraagt ca € 250.000 excl. btw per jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op de balanspositie of het resultaat.

Goes, 30 mei 2024

Ir. K.G. Terlage
Voorzitter College van Bestuur

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Scholengroep Pontes
Postbus 370
4460 AT Goes

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Scholengroep Pontes te Goes gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Scholengroep Pontes op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Scholengroep Pontes zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 23 mei 2024
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Was getekend: Drs. M.H.J. Werner-Hoeks RA